

Bulletin 6

22. 6. 2020

Odborový svaz zdravotnictví a sociální péče ČR
www.zdravotnickesodborny.cz

Nesouhlasíme s tím, aby odměny dostali jen někteří zaměstnanci z některých nemocnic

Máme červen a zdá se, že se konečně situace ohledně pandemie koronavirem uklidňuje. Uvolňují se mimořádná opatření, nemusíme už všude chodit v rouškách a život se postupně vrací do normálních kolejí. Od poloviny března jsme žili téměř v bojových podmínkách, takže jsme to všichni přivítali. Také na našem svazu již od začátku června pracujeme v normálním pracovním režimu. Ale je třeba připomenout, že do-

zvuky mimořádné situace řešíme i teď.

Připomínám, že na začátku epidemie jsme dne 12. března společně s Lékařským odborovým klubem uspořádali tiskovou konferenci, na které jsme upozorňovali na nutnost zajistit dostatek ochranných prostředků jak pro zaměstnance ve zdravotnictví a sociálních službách, tak i pro pacienty a klienty. Dále jsme požadovali, aby zdravotní pojišťovny řešily úhrady nemocnicím v případě omezení péče a nedodržení nasmulovaného rozsahu péče a aby po skončení epidemie vláda koncepčně a systémově řešila problémy týkající se financování poskytování zdravotní péče, mimo jiné skokové zvýšení plateb za státní pojištění.

Dá se říci, že vše, na co jsme na této tiskové konferenci upozorňovali, se naplnilo. Se šířením epidemie se ukázal nedostatek ochranných pomůcek, péče v nemocnicích se omezila, problémy byly i v zařízeních sociálních služeb, naplno se projevíly také důsledky snižování počtu zaměstnanců v systému ochrany veřejného zdraví.

V průběhu epidemie odborový svaz intenzivně jednal (telefony, videokonference) s premiérem Andrejem Babišem, ministrem zdravotnictví Adamem Vojtěchem a ministryní práce a sociálních věcí Janou Maláčovou. Předsedkyně Dagmar Žitníková a místopředsedkyně Jana Hnyková na těchto

jednáních přenášely informace o problémech v terénu a požadovaly, aby vláda zajistila finanční prostředky na odměny zaměstnanců ve zdravotnictví a v sociálních službách za jejich mimořádné nasazení v době epidemie.

I na základě těchto jednání bych chtěl znovu připomenout, že premiér Babiš dne 18. dubna 2020 v rozhovoru pro deník Právo prohlásil, že nejdůležitější profesí a nejdůležitější rezort je definitivně zdravotnictví, a hovořil i o tom, že je třeba ocenit práci zdravotníků a dalších pracovníků, protože to jsou ti, kteří s obrovským úsilím a nasazením virus zabrdili, a proto si zaslouží ocenění.

V dalším období pak začalo jednání právě o způsobu a výši ocenění těchto zaměstnanců.

S Ministerstvem práce a sociálních věcí jsme jednali o odměnách pro zaměstnance v sociálních službách. Došlo k dohodě jak o výši odměn, tak i o tom, komu budou odměny vyplaceny. Již je vyslána dotace a zařízení mohou žádat o finance na tyto odměny.

Ale překvapivě jsme dostali i takové informace, že někteří ředitelé prohlásili, že žádost o dotaci je složitá, takže o ni žádat nebudou. Zaznělo dokonce i to, že když v zařízení virus neměli, tak si zaměstnanci odměny nezaslouží. To je pro mne zcela nepochopitelné.

úvodník

Takže bylo a i v současné době je nutné jednat se zřizovateli o tom, aby došlo k nápravě, což se už v některých případech podařilo. Zde se opět ukázalo, jak důležitá je role odborů.

S Ministerstvem zdravotnictví řešíme odměny pro zaměstnance zdravotnických záchranných služeb a zdravotnických zařízení. U zdravotnických záchranných služeb je v současnosti situace taková, že finanční prostředky již byly převedeny z Ministerstva financí, převádějí se z Ministerstva zdravotnictví na kraje a zaměstnanci by měli odměny dostat v červenci, nejpozději v srpnu.

Ale bohužel není dořešeno, jak bude vypadat systém a výše odměn zaměstnanců ve zdravotnických zařízeních. Ministerstvo zdravotnictví připravuje tzv. kompenzační vyhlášku, která by měla nemocnicím zajistit jak úhradu zvýšených nákladů na ochranné pomůcky a prostředky, tak i finanční prostředky na odměny zaměstnanců. Jenže v návrhu vyhlášky se počítá s odměnami jen pro zaměstnance, kteří pečovali o pacienty s potvrzenou nákazou COVID-19. S tím zásadně nesouhlasíme a požadujeme, aby odměny dostali všichni zaměstnanci poskytovatelů lůžkové péče.

Po jednom jednání se zástupci Ministerstva zdravotnictví jsem, bohužel, odcházel s pocitem, že se hledají cesty, jak odměny dát co nejmenšímu počtu zaměstnanců. Ministr zdravotnictví sice vydal pokyn, aby byly vyplaceny odměny v jeho přímo řízených organizacích, ale co v ostatních nemocnicích? Někde odměny v ně-

obsah

Vláda myslela na ocenění zaměstnanců, ministr zdravotnictví ne

Bc. Dagmar Žitníkovástr. 2
Kompenzační vyhláška s mimořádnými odměnami nepočítá!

Bc. Dagmar Žitníkovástr. 4
Výkonná rada v červnu

PhDr. Marie Klírovástr. 4

Vlna solidarity mezi odbory

Mgr. Jana Hnykovástr. 5

Tisková konference OS a LOK

k odměnám pro zaměstnance nemocnic

PhDr. Marie Klírovástr. 6

Bona Serva zve do Prahy

.....str. 7

Poslední události v sociálních službách

Mgr. Jana Hnykovástr. 8

Nemocnice České Budějovice hostila akci Odbory v regionech

Bc. Jan Šustastr. 9

Evropská odborová konference k otevírání škol

Ing. Ivana Břeňkovástr. 10

Krajské konference se blíží

Mgr. Lubomír Francstr. 11

Termíny a místa konání krajských konferencí

.....str. 12

Velká novela zákoníku práce schválena

JUDr. Dominik Brůha, Ph.D.str. 13

Odbory chtějí rekordní růst minimální mzdy

Miroslav Svobodastr. 14

Podklady pro OSSZ/ČSSZ výhradně v elektronické formě

JUDr. Zuzana Dufalovástr. 15

Ohlédnutí

PhDr. Marie Klírovástr. 15

Sbírka zákonů od 16. 4. do 11. 6. 2020

JUDr. Hana Lisástr. 16

Mzdy v Česku dlouhodobě rostly rychleji než v celé EU

.....str. 16

Duševní zdraví zdravotnických pracovníků v době pandemie

Ing. Ivana Břeňkovástr. 17

30 let OS – od roku 1990 do II. sjezdu OS v roce 1994

PhDr. Marie Klírovástr. 18

BULLETIN

Odborového svazu zdravotnictví a sociální péče České republiky
Vydává v Praze

OSZSP ČR IČ 225509

v Nakladatelství Květa Dědovská.

Redaktorka PhDr. Marie Klírová

Adresa redakce: OSZSP ČR,

Koněvova 54/1107, 130 00 Praha 3,

telefon: 267 204 316,

fax: 222 718 211,

e-mail: klirova.marie@cmkos.cz,

internet: www.zdravotnickesodborny.cz

pokračování na straně 2

21. května

* V kanceláři předsedy ČMKOS Josefa Středuly se sešla předporada k 152. Plenární schůzi Rady hospodářské a sociální dohody ČR (tripartity). Jednání se zúčastnila předsedkyně OS Dagmar Žitníková.

25. května

* Formou videokonference se uskutčnila 152. Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR (tripartity). V delegaci odborů se jednání zúčastnila předsedkyně OS Dagmar Žitníková. Podrobná informace byla již v květnovém Bulletinu.

* Odborový svaz zaslal náměstkovi ministra zdravotnictví JUDr. Radkovi Policarovi své stanovisko ke kompenzaci ušlého výdělku zdravotnickým pracovníkům, kterým vznikla dočasná pracovní neschopnost či byla nařízena karanténa v příčné souvislosti s výkonem práce pro kontakt s pacientem nemocným COVID-19.

27. května

* Vedení OS se sešlo na jednání s předsedou LOK-SČL Martinem Englem, aby projednali situaci v nemocnicích a řešili další společný postup při prosazování navýšení zvláštních příplatků a mimořádných odměn pro zaměstnance nemocnic.

* V odpoledních hodinách se konala další videokonference s ministryní práce a sociálních věcí Janou Maláčovou. Řešilo se rozvolňování protiepidemiologických opatření proti naze COVID-19 v sociálních službách, dotace na odměny a aktuální situace. Videokonference se zúčastnila předsedkyně OS Dagmar Žitníková a místopředsedkyně Jana Hnyková.

28. května

* Odbory spolu s Uníí zaměstnavatelských svazů ČR požádaly o svolání tripartitního pracovního týmu pro sociální otázky.

1. června

* Na základě jednání tripartitního pracovního týmu pro zdravotnictví jednala na Ministerstvu zdravotnictví pracovní skupina k otázkám odměňování zaměstnanců v období epidemie COVID-19. Odbory na jednání znovu Ministerstvu zdravotnictví představily návrh na mimořádné odměny pro zaměstnance v nemocnicích.

2. června

* Na ústředí OS se sešli regionální manažeři a inspektoři BOZP, aby si předali informace o práci v období epidemie COVID-19.

* Odpoledne zahájila své jednání dozorčí rada OS. Zúčastnily se předsedkyně OS Dagmar Žitníková a místopředsedkyně Jana Hnyková.

3. června

* Jednala sekce pracovníků hygienické služby, která hodnotila epidemiologickou situaci a práci hygieniků v období epidemie COVID-19. Zúčastnily se předsedkyně OS Dagmar Žitníková a místopředsedkyně Jana Hnyková.

Nesouhlasíme s tím, aby odměny dostali jen někteří zaměstnanci z některých nemocnic

pokračování ze strany 1

jaké výši vyplaceny byly z vlastních zdrojů nemocnic, ale to není systémové řešení. Nelze pouze vyvést na budovu Ministerstva zdravotnictví transparent s poděkováním zdravotníkům. Je rolí i povinností státu, aby se postaral o odměny všech zaměstnanců všech nemocnic.

Proto jsme ve spolupráci s Lékařským odborovým klubem ve čtvrtek 4. června uspořádali další tiskovou konferenci, na které jsme zopakovali naše požadavky na odměny pro zaměstnance

nemocnic. Ministr zdravotnictví považuje na rozdíl od nás odměny za vyřešené a další jednání odmítá (přes příkaz premiéra, že s námi jednat má!), proto jsme vyzvali k jednání premiéra (také na základě jeho vyjádření v tisku).

Blíží se čas prázdnin a dovolených. Léto uplyne jako voda a na podzim nás čekají další akce. Všichni věříme, že druhá vlna epidemie nebude tak dramatická a nebudeme muset rušit naše akce, jak jsme to museli udělat v první polovině roku. Letošní rok je rokem konání celostátní konference, předtím se budou ko-

nat krajské konference. Plánujeme také náhradní termíny na semináře o zákoníku práce. Věřím, že se rovněž sejdem na podzimních sportovních hrách na kužlech v Blansku a při dalších příležitostech.

Léto je tady a je to čas dovolených. Chtěl bych vám všem popřát, abyste si dovolenou užili v klidu a pohodě, odpočinuli si po náročném období. Na závěr bych vám všem chtěl znovu poděkovat za vaši práci a mimořádné nasazení v době epidemie.

Mgr. Lubomír FRANCL,
franc.lubomir@cmkos.cz

Vláda myslela na finanční ocenění pro většinu zaměstnanců veřejných služeb. Ministr zdravotnictví nikoliv! Odbory dál požadují odměny pro všechny zaměstnance nemocnic, vyzvaly k tomu premiéra

Téma odměn za práci pro zaměstnance v takzvané první linii v době epidemie COVID-19 stále rezonuje. Zaslouženého ocenění se dočkají záchranáři a zaměstnanci v sociálních službách. Vláda ocenila jejich mimořádné nasazení a v červencové výplatě se zřejmě mimo potlesku dočkají i finanční částky.

Odměny pro sociální služby si vzala za své ministryně Jana Maláčová. Odměny pro záchranáře „vyboxovali“ poslanci a zvláště MUDr. Milan Brázdil (ANO), který neúnavně atakoval ministra a pod jehož taktovkou vše došlo ke zdárnému cíli. Vládě patří za odměny poděkování, mysleli na většinu veřejných služeb, ocenění „svých“ zaměstnanců prosazovali jednotliví ministři.

To se ovšem, bohužel, nedá vztáhnout na „našeho“ ministra zdravotnictví Adama Vojtěcha. Být po jeho, neřešily by se zřejmě ani odměny pro záchranáře. Proč? To nikdo neví. Jeho filozofie a přístup k lidem je jiný, je to tak. Nic jiného se v tomto případě nedá konstatovat. Ministr dobře ví, že bez konkrétních nařízení a dodání financí většina zdravotníků a dalších nedostane nic. Ví, v jaké ekonomické situaci jsou nemocnice a konkrétně i ty jeho. Přesto problémy zaměstnanců, a to ani po opakovaných naléhavých výzvěch odborů, neřeší.

Jím avizované odměny ve fakultních nemocnicích dopadly neslavně. Prý to vyřeší v kompenzační vyhlášce. Mediální prohlášení ministra o odměnách a kompenzacích pro nemocnice jsou od pravdy stejně daleko jako jeho tvrzení, že dělá vše pro stabilizaci sester. S ministrem, který principiálně odmítá odmě-

ny pro zaměstnance nemocnic, nedohodneme nic, a proto žádáme o jednání premiéra.

Proč by měli dostat mimořádné odměny všichni zaměstnanci všech nemocnic je nám, lidem ze zdravotnictví a sociálních služeb, naprosto jasné. Nemocnice v období epidemie COVID-19 fungovaly na výbornou. Zdravotníci a všichni ostatní i přes významná rizika dělali svoji práci. Zdravotníci přes nedostatek osobních ochranných pomůcek poskytovali pacientům péči, rodily se děti, kuchaři vařili, uklízečky uklízely, údržbáři, stejně jako IT pracovníci, chodili po nemocnici po jednotlivých odděleních, i když v tu chvíli nemohli vědět, zda se nepotkávají s lidmi nemocnými COVID-19. Dělali vše, co bylo třeba, a to na úkor sama sebe, svých rodin. Kolečka do sebe zapadala, týmy jely.

Pro vyplacení mimořádných odměn máme samozřejmě také

další argumenty. Zaměstnanci ve zdravotnictví a zvláště zdravotníci jsou skupinou, která jednoznačně vede v počtu nakažených COVID-19. Ministr a vláda prostřednictvím mimořádných opatření uložila zdravotníkům povinnosti nad rámec. Připomeňme si některé:

• *Všem poskytovatelům akutní lůžkové péče se přikazuje ode dne 19. března*

1. *vyčlenit lůžka pro potřebu zajištění akutní lůžkové péče o pacienty s onemocněním COVID-19, a to přednostně lůžka s možností umělé plicní ventilace a lůžka s možností oxygenoterapie, operativně dle potřeby vyvolané aktuální epidemiologickou situací,*

2. *zajistit personální zabezpečení, a to i převedením zaměstnanců z jiných pracovišť, a věcné a technické vybavení k zajištění péče o pacienty s onemocněním COVID-19 na lůžkách vyčleněných podle bodu 1,*

3. *stanovit hygienicko-epidemiologická opatření k zabránění šíření infekčního onemocnění COVID-19 uvnitř zdravotnického zařízení, a tato hygienicko-epidemiologická opatření aktualizovat v návaznosti na aktuální vývoj epidemiologické situace.*

• *Vláda bere na vědomí mimořádné opatření Ministerstva*

pokračování na straně 3

* V Poslanecké sněmovně jednal zdravotní výbor, předsedkyně OS Dagmar Žitníková zde vystoupila s apelem, aby se poslanci znovu zasadili o odměny pro zaměstnance nemocnic.
* Druhým dnem pokračovalo jednání dozorčí rady OS, zúčastnil se místopředseda Lubomír Francel.

4. června

* V budově odborového svazu se konala společná tisková konference odborového svazu a LOK-SČL k situaci v nemocnicích. Na konferenci vystoupili předsedkyně OS Dagmar Žitníková, místopředsedkyně OS Jana Hnyková a předseda LOK-SČL Martin Engel. Konferenci moderoval místopředseda OS Lubomír Francel.

8. června

* Předsedkyně OS Dagmar Žitníková a místopředsedkyně Jana Hnyková jednaly na MPSV o novele zákona o sociálních službách. V rámci vypořádání připomínek odbory trvají na pěti zásadních připomínkách.

9. června

* Vedení odborového svazu spolu s předsedou LOK-SČL Martinem Engelem jednalo se zástupci Asociace českých a moravských nemocnic a Asociace soukromých nemocnic o návrhu kompenzační vyhlášky.

11. června

* Zástupci odborových svazů veřejných služeb jednali o požadavku odborů na navýšení platů na rok 2021. Jednání se zúčastnil také předseda ČMKOS Josef Středula. Za svaz se stanoviskem k navýšení platů vystoupila předsedkyně OS Dagmar Žitníková.

12. června

* Odborový svaz zaslal Ministerstvu zdravotnictví připomínky k návrhu kompenzační vyhlášky. Návrh je dle stanoviska odborů nepřehledný, nejsou v něm uvedené podrobné ekonomické dopady a zcela chybí návrh na plošné odměny pracovníků nemocnic za období epidemie COVID-19.

15. června

* K projednání hospodaření odborového svazu se sešla ekonomická komise výkonné rady OS.

* K projednání hospodaření společnosti Bona Serva spol. s r. o. se sešla její dozorčí rada.

* Konala se valná hromada společnosti Bona Serva spol. s r. o.

* Začalo jednání výkonné rady OS.

16. června

* Pokračovalo jednání výkonné rady OS.

17. června

* Vedení OS jednalo s předsedou LOK-SČL Martinem Engelem o dalším postupu a přípravě schůzky s premiérem Andrejem Babišem, na které se bude jednat o mimořádných odměnách pro zaměstnance nemocnic.

* Místopředsedkyně OS Jana Hnyková se zúčastnila jednání krajské rady Libereckého kraje.

Vláda myslela na finanční ocenění pro většinu zaměstnanců veřejných služeb. Ministr zdravotnictví nikoliv! . . .

pokračování ze strany 2

zdravotnictví, vydané dne 21. března 2020, č. j. MZDR 12591/2020-1/OES, v souvislosti s nepříznivým vývojem epidemiologické situace ve výskytu onemocnění COVID-19 způsobeném novým koronavirem s označením SARS-CoV-2 v České republice, a jímž se stanovují organizační opatření k provádění karantény u zdravotnických pracovníků při kontaktu s potvrzeným případem COVID-19, uvedené v příloze tohoto usnesení.

Opatření, kterým se odlišně od celé populace stanoví zdravotníkům podmínky pro karanténu.

Vláda s účinností ode dne 24. března 2020

I. zakazuje všem zaměstnancům, kteří vykonávají zdravotnické povolání podle zákona č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů, čerpání dovolené po dobu nouzového stavu, s výjimkou osob, kterým byla nařízena karanténa.

Z uvedených opatření vyplývá, že všichni zdravotníci musí v případě potřeby pracovat kdekoli, nesmí čerpat dovolenou a v případě kontaktu s COVID pozitivním pacientem zůstávají v práci a nejdou do karantény, což může velmi negativně v případě nákazy dopadnout na jejich zdravotní stav.

Opatření k personálnímu zabezpečení a karanténě trvají dosud.

Vláda vydala nařízení plošně, všichni zaměstnanci v lůžkové péči byli v ohrožení a všichni si zaslouží finanční ocenění své práce. Transparent na Ministerstvu zdravotnictví nestačí.

Co konkrétně pro zaměstnance nemocnic navrhujeme a co jsme zaslali jako návrh premiérovi?

Návrh na mimořádné odměny pro zaměstnance lůžkových zdravotnických zařízení za plnění mimořádných pracovních úkolů v období epidemie COVID-19 (za měsíce březen až květen 2020)

1. Odměna pro zaměstnance, kteří se přímo podíleli na poskytování zdravotních služeb pacientům s onemocněním COVID-19, nebo vykonávali činnosti spojené s úklidem, praním prádla a manipulací s infekčním odpadem, ve výši 45 000 Kč měsíčně

Uvedená mimořádná odměna přísluší zaměstnancům, kteří při výkonu práce používali ochranné pracovní prostředky nejvyšší ochrany při ošetřování pacientů s potvrzenou diagnózou COVID-19.

Jedná se o návrh na odměnu pro zdravotnické pracovníky, kteří vykonávají zdravotnické povolání podle zákona č. 95/2004 Sb. nebo zákona č. 96/2004 Sb., a kteří v uvedeném rizikovém prostředí vykonávali v období března až květen 2020 práci v nemocnicích zejména na pracovištích ARO, JIP, infekčních odděleních, odběrových a třídících pracovištích pro zachyt pacientů s COVID-19, laboratořích, RTG pracovištích a "infekčních" příjmových ambulancí. V případě výskytu COVID-19 v léčebnách pro dlouhodobě nemocné a v zařízeních poskytujících následnou péči, tento příplatek náleží také jim. Na tuto výši mimořádné odměny mají nárok také zaměstnanci úklidu, prádelny a zaměstnanci fyzicky manipulující s infekčním odpadem.

2. Odměna pro zaměstnance, kteří byli potenciálně ohroženi onemocněním COVID-19 ve výši 30 000 Kč měsíčně

Uvedená odměna přísluší zaměstnancům, kteří při výkonu práce přicházeli do styku s pacienty, kteří byli potenciálně riziková, tj. neměli sice potvrzenou diagnózu COVID-19, ale existovalo zvýšené riziko nakažení. Jedná se o odměnu pro zdravot-

nické pracovníky, kteří vykonávali v období března až květen 2020 zdravotnické povolání podle zákona č. 95/2004 Sb. nebo zákona č. 96/2004 Sb., a kteří v uvedeném rizikovém prostředí vykonávali práci v nemocnicích, léčebnách pro dlouhodobě nemocné, v zařízeních poskytujících následnou péči, OLU.

Na tuto výši mimořádné odměny mají nárok také zaměstnanci úklidu, prádelny a zaměstnanci fyzicky manipulující s infekčním odpadem.

3. Mimořádná odměna pro zaměstnance, kteří pracovali v lůžkových zdravotnických zařízeních v období onemocnění COVID-19 ve výši 20 000 Kč měsíčně pro všechny ostatní zaměstnance, kteří pracují v nemocnicích a na zdravotnických záchranných službách.

Uvedená odměna přísluší ostatním zaměstnancům, kteří nejsou uvedeni v předchozích bodech ad 1. a 2. a zajišťují chod nemocnic, léčeben pro dlouhodobě nemocné, zařízení poskytujících následnou péči, OLU a pro zaměstnance zdravotnických záchranných služeb, kteří se přímo nesetkávali s pacienty, ale kteří v této době svým výkonem práce pomáhali nelehkou situaci zvládnout. Jedná se například o zaměstnance stravovacích provozů, technicko-hospodářské pracovníky a další.

Výše odměny se stanoví za jeden měsíc při odpracování předem stanoveného objemu hodin v rozvrhu směn. V případě odpracování nižšího rozsahu hodin (např. z důvodů pracovní neschopnosti, karantény, ošetřování) se mimořádná odměna proporcionalně krátí.

Odměna se poskytne prostřednictvím dotace, dotační titul je možné vypsát obdobně, jako vypsalo MPSV dotace pro zaměstnance sociálních služeb, nebo je možné jako nosič využít Metodiku Ministerstva zdravotnictví – Dotační program ke stabilizaci vybraných zdravotnických nelékařských pracovníků ve směnném provozu z roku 2017.

Bc. Dagmar ŽITNÍKOVÁ,
zitnikova.dagmar@cmkos.cz

Kompenzační vyhláška s mimořádnými odměnami pro zaměstnance nepočítá!

Ministerstvo zdravotnictví opakovaně vyhlášovalo, že vyřeší situaci nemocnic a dalších poskytovatelů zdravotní péče za období epidemie COVID-19. Vláda dokonce prosadila v Poslanecké sněmovně nejvyšší navýšení objemu financí za státní pojištění v historii. Je ovšem nutné, aby si premiér pohlídal, co dělá jeho ministr a zda se jeho záměry promítnou do reality.

Kompenzace 30 miliard? Nesmysl!

Mediálně ministr zdravotnictví všude sděluje, že dá do zdravotnictví a potažmo do nemocnic kompenzace okolo 30 mld. Kč. Mediální prohlášení a výkřiky ministra ovšem tvrdě zaostávají za realitou. Těžko říci, jak k této sumě došel. Rozhodně nejde o nějaké přidané peníze, ale o ty, které už z valné většiny byly nemocnicím od pojišťoven vyplaceny jako zálohy a teď se jedná o to, aby se tyto zálohy nemusely vracet, protože nemocnice nemohly provést nasmlouvané výkony a péči.

Platby vyšší o 20 miliard? Také ne!

Ano vláda výrazně zvýšila platby za státní pojištění, což ostatně odborový svaz požaduje mnoho let, ale.... Část těchto peněz budou muset zdravotní pojišťovny využít jako kompenzaci za odpuštěné zdravotní pojištění OSVČ, kteří nezaplatí částku okolo 8 mld. Z avizova-

ných 20 mld. navýšení plateb za státní pojištění pro letošní rok tedy zůstává k dispozici 12 mld.

Kompenzační vyhláška natvrdo počítá s kompenzacemi v částce 5 mld. Matematika z první třídy, zbytek spočítán jednoduše: rozdíl je sedm. Co bude se zbývajících sedmi miliardami z navýšení plateb za státní pojištění?

Složitě nesrozumitelné vzorce. Proč?

Znovu se vraťme k tvrzení ministra, že kompenzace budou třicet miliard a ty jsou z plateb za státní pojištění. Jak vidno výše, toto tvrzení je úplně mimo. Ještě jednou připomínám, že velká část financí, o kterých ministr hovoří, je započítána v rozpočtu zdravotních pojišťoven na letošní rok a již byla vyplacena v zálohách. Ovšem nemocnice nemohly poskytovat péči v plném rozsahu, takže nesplní parametry letošní vyhlášky, čili podmínky, za kterých mají tyto finanční prostředky dostat. Nemocnice

nejsou schopné ošetřit vyhláškou stanovené počty nemocných. Z rozhodnutí vlády se omezila akutní a následná péče, nefungovaly lázně. Peníze ovšem v plánu a na účtech zdravotních pojišťoven na platby pro nemocnice za toto období byly. Jde o to, nechat je poskytovatelům péče, nepožadovat jejich vrácení a neřešit, kolik lidí ve skutečnosti ošetřili.

Místo takto jasného, transparentního, srozumitelného a logického postupu ovšem ministerstvo v kompenzační vyhlášce vymýšlí vzorce, ve kterých se nikdo nevyzná. Proč jednoduše napíše, že nemocnice a další zdravotnická zařízení za měsíce březen, duben a květen obdrží stejné zálohy a ty se nebudou počítat do regulačních mechanismů = do počtu výkonů a ošetřených pacientů?

Na odměny pro zaměstnance? Nula!

Velmi jednoduchým vzorcem by se daly stanovit také odměny pro zaměstnance za jejich mimořádné pracovní nasazení v období epidemie COVID-19: výše odměny krát příslušný počet zaměstnanců. To vše za jednotlivé nemocnice a v součtu za stát jako celek. Jenže zase jsme u těch jed-

nak ministrem slibovaných a jednak do kompenzační vyhlášky uvedených peněz. Ta počítá s pěti miliardami – ovšem pro celé zdravotnictví. Pro nemocnice (všechny dohromady!) z toho zbydou tak dvě miliardy. To nestačí ani na kompenzaci nejruznějších zvýšených nákladů spojených s epidemií. Na mimořádné odměny pro zaměstnance tam nezbyde nic!

Co tím ministr sleduje?

Otázkou je, proč ministr Adam Vojtěch nechce dát do zdravotnictví peníze v potřebné výši a transparentním způsobem. Jaké má záměry? Proč nezpracoval ke kompenzační vyhlášce ekonomické dopady a rozbor financí, které by prokázaly faktický stav?

Chce následovat ministry Julínka a Hegera a ekonomicky rušit nemocnice? Plánuje změny ve zdravotním pojištění a zdravotních pojišťovnách? Chce zase zvýšit zůstatky na účtech pojišťoven? A proč? Naplňuje program hnutí ANO a koaliční smlouvu? Naplňuje program jiné strany?

Odpovědi na tyto otázky by měl požadovat premiér Andrej Babiš.

Bc. Dagmar ŽITNÍKOVÁ,
zitnikova.dagmar@cmkos.cz

Výkonná rada v červnu

Výkonná rada OS jednala v pondělí 15. června odpoledne, kdy měla na programu především otázky hospodaření odborového svazu a jeho společnosti Bona Serva, která spravuje svazový majetek. V úterý 16. června jednání výkonné rady pokračovalo obvyklým programem.

Výkonná rada se seznámila s informacemi o hospodaření společnosti Bona Serva za rok 2019 a schválila návrh usnesení valné hromady společnosti Bona Serva na schválení účetní závěrky za rok 2019 a vypořádání dosaženého hospodářského výsledku.

Poté se výkonná rada zabývala hospodařením odborového svazu: projednala zprávu nezávislého auditora a vzala ji na vědomí, projednala a schválila účetní závěrku za rok 2019, hospodářský výsledek za rok 2019 a výroční zprávu za rok 2019.

Členové rady se zajímali o fungování odborového svazu v době nouzového stavu, kdy zaměstnanci ústředí pracovali většinou z domova.

Předsdkyně Dagmar Žitníková uvedla, že v období pandemie byl objem práce vyšší než v normální situaci, a to jak na začátku epidemie, tak v jejím průběhu. Sdělila, že komunikace se zaměstnanci probíhala velmi intenzivně, byla provedena kontrola vnitřních předpisů OS a stavu zápisu odborových organizací do rejstříkových soudů, inspektoři BOZP se podíleli na řešení celostátních témat (nedostatek osobních ochranných prostředků a ochrana zaměstnanců), část zaměstnanců v případě potřeby osobně jezdila do odborových organizací. Práce byla náročná, mnoho zařízení porušovalo zákoník práce, všichni zaměstnanci OS se snažili metodicky a také osobně

řešit vše, co odborové organizace požadovaly.

Někteří členové výkonné rady ocenili servis odborového svazu v době epidemie, pomoc při řešení konkrétních problémů i pružné zasílání velkého množství potřebných informací.

Výkonná rada schválila klíč pro volbu delegátů na krajské konference: Delegáty krajské konference jsou vždy 2 zástupci zvolení z každé odborové organizace. Odborová organizace s počtem členů více než 200 může zvolit a delegovat za každý další započatý počet 200 členů dalšího jednoho delegáta.

Výkonná rada schválila také klíč pro volbu delegátů na celostátní konferenci, a to v poměru 1:250, čili 1 delegát za každých započatých 250 řádných členů v kraji, a návrh programu celostátní konference.

V úterý se výkonná rada seznámila s bohatým výčtem jednání, s dopisy ministrovi zdravotnictví Adamu Vojtěchovi a premiérovi Andreji Babišovi a s dalšími kroky, které odborový svaz vedl a vede ve snaze zajistit mimořádné odměny pro všechny zaměstnance všech nemocnic za jejich obětavé nasazení při zvládání epidemie. Zařizeny už by snad měly být odměny pro záchranáře, ministryně Jana Maláčová si zaslouží poděkování za přístup k zajištění odměn pro zaměstnance sociálních služeb, bohužel s výjimkou sester a dalších zdravotníků.

Členové výkonné rady popsali situaci v regionech a na svých pracovištích.

S prací dozorčí rady odborového svazu seznámila její předsdkyně Soňa Vytisková.

PhDr. Marie KLÍROVÁ,
klirova.marie@cmkos.cz

Mezi odboráři se zvedla vlna solidarity. Tleskat a zvonit zvony je hezké, ale nestačí to. Musí přijít konkrétní hmatatelné činy. Jenže nakonec si zase musíme všechno vybojovat sami!

Poslední dny a týdny na odborovém svazu řešíme odměny pro všechny zdravotníky a další zaměstnance pobytových lůžkových zařízení. Bohužel nenacházíme podporu u ministra zdravotnictví Adama Vojtěcha, který si stále vede svou, že odměny ano, ale jen pro zdravotníky, kteří se starali o pacienty s COVID onemocněním. Mohli bychom dlouho polemizovat o jeho názoru a přístupu, ale všichni víme, že je to ministr, který je sice na pozici ministra zdravotnictví, ale zdravotníci jsou mu na hony vzdálení. Mohli bychom přemýšlet, proč to tak je. Příčinou nejspíš bude, že nikdy nevyzkoušel nést zodpovědnost zdravotníka za život člověka.

O mnohém vypovídá například to, že na podporu odměn pro všechny zaměstnance všech nemocnic se ozvali odboráři ze zdravotnických záchranných služeb všech krajů. Oni totiž, na rozdíl od ministra, vědí, jak to v nemocnicích chodí a jak náročná tam byla práce v tomto vypjatém období.

Odměny si zaslouží všichni zaměstnanci nemocnic. Měly by to být odměny transparentní a v důstojné výši, která ohodnotí jejich nasazení nejen při péči o COVID pacienty, ale i při péči o ostatní pacienty. Odborový svaz požaduje odměny pro všechny zaměstnance, protože pracovní nasazení všech bylo nevídané. Řada týmů byla oslabena o kolegyně a kolegy starající se o své děti, kolegy, kteří museli zůstat doma v karanténě, nebo kteří dokonce onemocněli COVID-19.

Nestačí jen tleskat a nechat zvonit zvony, ale měli bychom všichni svým tlakem a názorem přispět k tomu, aby všichni zdravotníci a ostatní zaměstnanci nemocnic byli adekvátně finančně ocenění.

Život v naší zemi se na mnoha místech zastavil, ale byly oblasti, ve kterých museli zaměstnanci přijít do práce a odvést i za velmi ztížených podmínek svou práci na výbornou. Za to jim přísluší odměna.

Mezi našimi odboráři se zvedla vlna solidarity a sounáležitosti a ve svých nahrávkách a videích oslovují premiéra této země, aby konal, když jeho ministr zdravotnictví v jeho vládě nekonal, a aby zajistil odměny zaměstnancům nemocnic. Jednot-

livě nahrávky zasíláme premiérovi, aby viděl, co se opravdu děje v terénu, aby viděl a slyšel na vlastní uši, kam vedou kroky jeho ministra zdravotnictví Adama Vojtěcha.

Dovolila jsem si jednu nahrávku, kterou nám pro premiéra zaslala Lenka Bazalová z opavské nemocnice, přepsat a s jejím svolením tak přiblížit, jaký život žili zaměstnanci v nemocnicích v době pandemie COVID-19.

Mgr. Jana HNYKOVÁ,
hnykova.jana@cmkos.cz

Přepis nahrávky pro premiéra Andreje Babiše

Vážený pane premiére, ráda bych vám popsala, jak to v nemocnicích chodí, a trochu vysvětlila, proč si mimořádné odměny zaslouží lidé pracující nejen na COVID jednotkách.

V době, kdy pandemie začínala, jsme byli všichni postaveni před neznámou situací, nikdo z nás v té době vůbec netušil, jestli se u nás nestane to co v Itálii. Přes to, že jsme si měli vyčerpat staré dovolené nejpozději v březnu, byl ze dne na den vydán zákaz čerpání dovolené. Rozpis směn se nám změnil tak, že jsme byli rozděleni do skupin, které se nesmí potkávat, a v práci jsme byli ob den. Ranní dvanáct, volno, noční dvanáct volno, ranní dvanáct volno atd. Celé tři měsíce. Do práce, z práce, bez jakékoliv osobního volna, protože, řekněme si narovinu, volno po noční není volno, když přes den spíte a následující den jdete zas na denní dvanáctku.

Naše vrchní zázračně sehnala ochranné obleky a my jsme

v rychlosti natáčeli vlastní instruktážní videa, jak se do nich obléci, ale hlavně, jak se z nich bezpečně vysvléci.

Pracuji na ARU již 24 let a musím říci, že takové obavy o zdraví jsme do teď neměli. Přes to jsem byla já úplně první, kdo se přihlásil, že půjdu k nakaženému, protože žiju sama, nemám doma děti a nemám doma rodiče. Ušetřila jsem kolegyně, které se bály, a šla jsem na infekční JIP, protože naše ARO nebylo určeno k péči o nemocné s COVID v kritickém stavu.

Ti se přijímali na infekční JIPku, kde do nedávna měli lidi s encefalitidami, s průjmy a v podstatě nemají vůbec s pečováním o lidi v kritickém stavu zkušenost. My z ARA jsme tam chodili po celé tři měsíce je zajišťovat.

Tím se rozumí zajištění dýchacích cest, napojení na ventilátor, odsávání z dýchacích plic, kanilace žilního a arteriálního řečiště, doprovod na rentgen, CT plic, залечení pacienta v kritickém stavu a odběry biologického materiálu, stěry na COVID, případně i péči o mrtvého.

V podstatě tři, čtyři, pět hodin v ochranném obleku bez možnosti se jít napít, vyčurat, najíst a vlastně na cizím pracovišti, kde zpočátku nebylo k péči o takové lidi vůbec nic. Protože ARO leží v budově, kde se operuje, probíhají porody, tak se improvizovalo na infekční JIPce.

Následně se vyčlenila budova interny a interní JIP pro COVID pacienty v případě, že jejich počet vzroste na dva až tři na ventilátoru. Interna se přestěhovala na budovu chirurgie.

My jsme se každý den střídali na infekční JIP a u toho přijímali od rychlé záchranné služby na ARO suspektní pacienty, ke kterým jsme přistupovali úplně stejně, jako kdyby byli nakaženi a s veškerou opatrností, aby nedošlo k případnému přenosu zase na ostatní pacienty, kteří u nás leželi už předtím.

Každý po takových kontaktech

s nemocnými měl strach jít domů ke svým dětem a blízkým, dokud neznal výsledky testů těch pacientů.

Převáželi jsme pacienty na ventilátorech do jiné budovy na CT plic, CT mozku, na rentgen, kde se vlastně aktivoval další tým jiného pracoviště, tým radiologů, kteří zase také museli použít ochranné obleky. Po té se muselo všechno vydezinfikovat dekontaminovat sanitu, přístroje. Potom, když v naší nemocnici došlo k nakažení personálu chirurgie a sanitek, museli jsme na testy, protože jsme byli s nimi v kontaktu, jelikož s nimi úzce spolupracujeme už několik let. Převážíme pacienty po celém areálu nemocnice.

To vše jsme dělali s vědomím, že kdo jiný, než my, protože je to naše práce a všichni na nás spoléhají, že to zvládneme. Jen díky nasazení skutečně všech článků v nemocnici od sanitáře, uklízeček, ti dekontaminovali použité pomůcky, lékaři, radiologů, laborantů, sester se to zvládlo bez tragického příběhu, který se stal v Itálii, Španělsku anebo teď v Americe.

Díky rouškám, na které nedám dopustit, nedošlo k přetížení našeho systému a v podstatě došlo k zastavení šíření této nemoci.

Dnes už jsme připraveni, víme, s čím pracujeme, a víme, jak se chránit. A tahle situace nás jen posílila jako tým. Jeden bez druhého nejsme nic. Lékař bez sestry, sestra bez sanitářky a uklízečky. Naše ARO nebylo COVID jednotkou typickou, jak vy vlastně uvádíte, že to jsou lidi v první linii.

Přes to jsme byli jediní, kdo se dokázali o takové pacienty starat. Takových pracovišť je po celé nemocnici spousta, přijímali se lidé na chirurgických, interních, neurologických ambulancích a vlastně všichni byli bráni jako suspektní pacienti.

Nemůžete to vidět jenom černě a bíle.

Děkuji vám. Lenka Bazalová

Tisková konference OS a LOK-SČL k odměnám pro zaměstnance nemocnic

Odměny pro zaměstnance nemocnic za práci při epidemii COVID-19 byly ve čtvrtek 4. června hlavním tématem společné tiskové konference Odborového svazu zdravotnictví a sociální péče ČR a Lékařského odborového klubu - Svazu českých lékařů.

Její záznam najdete na webu ČMKOS:

<https://www.cmkos.cz/cs/obsah/219/tk-oszsp-cr-lok-scl-k-odmenam-za-praci-pri-epidemii-co-vid-19/266607>

Novináři zde kromě tiskové zprávy dostali k dispozici také šest dopisů, které dokazují, že ministr byl již před téměř dvěma měsíci informován o návrzích odborů na odměny pro všechny zaměstnance nemocnic i o návrzích, jakou formou požadavky odborů řešit, že dokonce bylo urgováno, aby to řešil.

Odborový svaz zdravotnictví a sociální péče ČR a Lékařský odborový klub – Svaz českých lékařů: Tisková zpráva k odměnám za práci při epidemii COVID-19 pro zaměstnance nemocnic

Praha 4. června 2020

Odborový svaz zdravotnictví a sociální péče ČR a Lékařský odborový klub – Svaz českých lékařů vítají, že ministr zdravotnictví Adam Vojtěch dostal od premiéra Andreje Babiše za úkol jednat s odbory o jejich požadavcích na odměny za práci během epidemie koronaviru.

Dosavadní přístup ministra zdravotnictví k odměnám zaměstnanců nemocnic za mimořádné pracovní nasazení, při němž riskovali své zdraví, je pro odbory zcela nepochopitelný. Již 9. dubna, tedy před téměř dvěma měsíci, odbory zaslaly premiérovi Babišovi a ministrovi Vojtěchovi dopis, který obsahoval konkrétní a podrobně zdůvodněný návrh na odměny pro zaměstnance zdravotnictví, včetně řešení, jak zajistit peníze na odměny, a popisu, jak zajistit, aby byly odměny vyplaceny všem zaměstnancům ve všech typech nemocnic.

Od té doby odbory svůj návrh, jeho odůvodnění a způsob finančního zajištění opakovaly na všech jednáních, například detailně 19. května na jednání zdravotnické tripartity, naposledy potom v tomto týdnu jak 1. června na jednání s náměstkyní ministra Helenou Rögnerovou, tak 3. června na jednání poslaneckého zdravotního výboru.

V uplynulých dvou měsících odbory ministra opakovaně vyzývaly, aby v této věci konal, aby svou nečinností přestal bránit vyplacení odměn pro zaměstnance nemocnic.

Odbory nechápou, jak nyní ministr může tvrdit, že jejich návrh je

pro něj nový, že se s ním seznámí. To není pravda, s návrhem byl seznámen opakovaně a vyjadřoval se k němu.

Odbory nechápou, jak může ministr veřejně říkat, že požadovaly odměny jen pro zaměstnance, kteří pracovali s COVID pozitivními pacienty. To není pravda. Odbory od počátku a po celou dobu požadovaly odměny pro všechny zaměstnance nemocnic, a to ve třech různých výších podle stupně jejich ohrožení. Ohrožení byli všichni! Odbory připomínají, že nákaza hrozila v jakékoliv nemocnici a komukoliv ze zaměstnanců. Všichni proto museli pracovat s větším nasazením a v náročnějších podmínkách, často s nedostatečnými ochrannými pomůckami. Desetinu z těch, kteří onemocněli COVID-19, tvoří zdravotníci, a to všech profesí, včetně například laborantů atd.

Odbory odmítají ministrovo alibistické svalování zodpovědnosti na managementy nemocnic.

Nestačí vyvěsit na Ministerstvo zdravotnictví transparent s poděkováním. Nestačí vydat pokyn pro největší přímo řízené nemocnice a k zaměstnancům v desítkách dalších nemocnic se otočit zády. Adam Vojtěch není ministrem fakultních nemocnic, je ministrem zdravotnictví České republiky.

Je povinností státu postarat se o odměny pro zaměstnance nemocnic, protože si je zaslouží.

Nikdo na světě v tuto chvíli neví, jaký bude vývoj nemoci COVID-19 v příštích měsících. Jisté ale je, že pokud by se epidemie vrátila, budou to zase zaměstnanci nemocnic, na které bude celý stát spoléhat, že ji znovu úspěšně zvládnou, že půjdou do práce nasazovat všechny své síly a riskovat své zdraví.

Přesto se nyní stát, zastupovaný ministrem zdravotnictví, k těmto zaměstnancům chová neuctivě, nevděčně a urážlivě.

OS zdravotnictví a sociální péče ČR a LOK-SČL proto vyzývají k jednání od odměnách pro zaměstnance nemocnic premiéra Andreje Babiše.

Zkasil koronavirus plány na Vaši rodinnou dovolenou v zahraniční nebo na výlet Vaší odborové organizace do ciziny? A co když zrovna to je příležitost užít si léto a podzim úplně jinak! Ještě lépe! Nejlepší akce přece bývají často právě ty neplánované a nečekané.

PŘIJEĎTE SI UŽÍT DOVOLENOU DO PRAHY!

Hotel BONA SERVA, patřící Odborovému svazu zdravotnictví a sociální péče ČR, nabízí Vám, členům odborů a jejich rodinám, 10% slevu ze svých aktuálních cen.

Nabízíme 7 dvoulůžkových pokojů, 1 apartmán s 2 ložnicemi a 1 jednolůžkový pokoj, samozřejmě se snídaní. Bližší podrobnosti viz na: <http://www.bona-serva.cz>

Hotel je v budově z doby starého Žižkova, odjakživa svérázná a pohostinná čtvrť plná hospůdek a restaurací s nabídkou jídel snad z celého světa. Přitom 10 minut autobusem od centra Prahy, vedle dvou velkých parků, v docházkové vzdálenosti od Žižkovské věže či od vrchu Vítkov s jezdeckou sochou Jana Žižky.

Nikdy v minulých desetiletích jste neměli možnost mít

Prahu jenom pro sebe, bez záplavy cizinců, jako tomu je letos. Jedině teď je možné dát si v nejvyhlášenějších restauracích v centru jídlo za výrazně snížené ceny, vyrazit na Karlův most, Václavské náměstí či na Hrad bez tlačenic, navštívit rozkvetlé parky, nádherně opravené Národní muzeum nebo celosvětově proslulou pražskou zoo, v níž se poprvé v historii narodila dvě slůňata. Výčet možností, které Praha nabízí, je nekonečný, záleží jen na Vás, zda dáte přednost památkám, kultuře, sportovním aktivitám či nějakému dobrodružství. V Praze najdete všechno.

Stačí vybrat termín, objednat pobyt a pak už jen plánovat, kam vyrazíte nejdřív.

Těšíme se na Vás! BONA SERVA spol. s r.o.

Praha 3, Koněvova 1107, 267 204 300, 776 034 889, objednavky.hotel@bona-serva.cz

Poslední události v sociálních službách

Ráda bych se s vámi podělila o dvě události, které mají nebo by mohly mít vliv na život v sociálních službách v posledních týdnech. První událost, o které bych vás chtěla informovat, je poslední připomínkové řízení k novele zákona o sociálních službách. Druhá událost, jež významně zahýbala segmentem sociálních služeb, bylo mimořádné dotační řízení k poskytnutí mimořádné dotace ze státního rozpočtu na rok 2020 pro právnické a fyzické osoby, které poskytují sociální služby. Získání finančních prostředků na odměny pro zaměstnance v sociálních službách za péči o klienty v době pandemie COVID-19 bylo také jednou z priorit našeho odborového svazu.

Novela zákona o sociálních službách

V posledním Bulletinu jsem popisovala podrobně zpracované připomínky k novele zákona o sociálních službách č. 108/2006, které jsme za náš odborový svaz předložili k novele zákona ze dne 21. dubna 2020.

V pondělí 8. června 2020 jsme byli pozváni na vypořádání připomínek k tomuto zákonu na Ministerstvu práce a sociálních věcí. Čas vyčleněný na připomínky za Odborový svaz zdravotnictví a sociální péče ČR trval přes tři hodiny, řadu věcí jsme si vysvětlili, ale zůstaly připomínky, které jsou dál s rozpor, a na těch si trváme. Jeden z důvodů je, že nechceme ohrozit stabilitu sociálních služeb a jejich klienty.

- Náš zásadní rozpor spočívá v minimálních personálních standardech. Odmítáme do sociálních služeb zavedení minimálních personálních standardů, a tím směřování do stejné situace, jaká je v našich nemocnicích. Výhláška o požadavcích na minimální personální zabezpečení zdravotních služeb vede k devastaci našeho zdravotnictví a je jednou z příčin, proč z nemocnic odchází zdravotnický personál a další nepřichází. Nechceme dopustit, aby k takové devastaci došlo i v sociálních službách! Znovu musím připomenout, že počet personálu v sociálních službách je v novele zákona vázán na financování sociálních služeb v daném roce, což je pro nás, po všech zkušenostech z minulých let, naprosto nepřijatelné. Vzpomeňme si, že nebylo jednoho roku, ve kterém by se neřešilo dofinancování sociálních služeb.

Sociální služby od uvedení zákona o sociálních službách do praxe ušly velký kus cesty, služba se neustále zkvalitňuje a rozkošlání celého systému nedostatkem

pracovníků by mělo dopady na kvalitu péče, především na samotné klienty. Takové experimenty zásadně odmítáme.

- Dalším zásadním rozpor, který je kontrolní mechanismus v sociálních službách ve formě skryté identity. Odmítáme odůvodnění MPSV, že se jedná o významnou součást nástrojů na ochranu lidských práv. Zaměstnanci v sociálních službách musí být řádně finančně ohodnoceni a měli by mít vytvořeny podmínky pro svoji práci. Takovou podmínkou je i jejich dostatečný počet. Znovu jsme upozornili pracovníky MPSV, že institut skryté identity je naprosto nepřiměřený a neadekvátní. Skrytá identita je v současné době používána za zcela jiným účelem.

- K rozporům patří také poskytování ošetrovatelské péče v denních stacionářích, kde ji mohou poskytovat nelékařští zdravotníci pracovníci, ale nemůže se vykazovat pro pojišťovny, což považujeme za diskriminační vůči klientům.

- Požadujeme pravidelnou valorizaci příspěvku na péči, která by zajistila důstojné podmínky nejen lidí žijících ve svém přirozeném prostředí, ale i navýšení plateb v pobytových službách za poskytovanou péči.

- Nesouhlasíme se snižováním počtu inspektorů při inspekcích v jednotlivých sociálních službách, podle nás by se tato oblast měla ještě více posílit, aby výstupy z inspekcí byly zárukou kvality poskytovaných služeb.

Zákon o sociálních službách potřebuje změny, ale je otázka, které jsou významné pro celý tento segment a pomohou k rozvoji služeb a které naopak destabilizují celou tuto oblast. Základem je financování sociálních služeb a jejich jistota ve formě mandatorního výdaje a jeho pravidelná valorizace.

Jistota je základem pro rozvoj kvality sociálních služeb ve všech jeho formách.

Odměny za práci v době pandemie COVID-19

Další událost posledních týdnů se váže k mimořádnému dotačnímu titulu, který má odměnit zaměstnance v sociálních službách za náročnou práci v době pandemie COVID-19. Dotace se váže ke mzdě a platu za práci ve ztíženém pracovním prostředí, kdy byl zaměstnanec vystaven riziku nákazy z důvodu nezbytného soustavného přímého osobního kontaktu s jinými fyzickými osobami při výkonu sjednaného druhu práce nebo ztíženého v souvislosti s aplikací opatření proti šíření nákazy COVID-19 v době od 13. března do 31. května 2020.

Výše odměny se váže do dvou skupin. V první skupině jsou zaměstnanci, v jejichž zařízení se prokazatelně zjistila nákaza koronavirem nebo byla uvalena karanténa. Ve druhé skupině nebyla zjištěna nákaza a nebyla uvalena karanténa. Jednotlivé částky odměn mohou být sníženy, nebo zvýšeny o 10 %, dle rozhodnutí vedení jednotlivých zařízení. Žádost o dotaci si mohli podat ředitelé sociálních zařízení v termínu od 27. května do 15. června na předepsané žádosti na MPSV. V průběhu dotačního řízení bylo do zařízení sociálních služeb zasláno ještě jednou upozornění s žádostí, aby vše bylo zpracováno co nejdříve. My jsme tuto žádost zaslali členům odborového svazu ze zařízení sociálních služeb a zjišťovali jsme i telefonicky, jaký je stav podávání žádostí.

V devadesáti devíti procentech jsme dostali kladné odpovědi, že žádost byla již odeslána, nebo že bude v nejbližších dnech odeslána. Největší zděšení jsme zažili v jednom zařízení, kde ředitelka nepodala žádost o dotaci s odůvodněním, že si to zaměstnanci nezaslouží. Odborový svaz musel intervenovat na příslušném kraji až u náměstka pro sociální oblast, aby dal příkaz ke zpracování žádosti o dotační titul na odměny pro zaměstnance.

Byly to opravdu horké chvíle a kladu si otázku, zda taková ředitelka má zůstat i nadále ve své funkci. Vždyť kdo jiný než ředitel/ka by měl/a ocenit náročnou práci svých zaměstnanců v tak mimořádném období, jako byly po-

slední tři měsíce.?! Škoda, že součástí mimořádného dotačního řízení nebyla také sankce pro ředitele, kteří nesplnili svoji povinnost a o dotaci na odměny pro zaměstnance nepožádali. Mohli jsme mít všichni o starost méně. Věřím, že tato událost byla ojedinělá a výjimečná. Informovanost našich odborových organizací patří mezi významné benefity našich členů a jejich angažovanost pak nese své ovoce.

Mimořádné dotační řízení k poskytnutí dotace se týká všech zaměstnanců s výjimkou nelékařských zdravotnických pracovníků, tedy všeobecných sester a fyzioterapeutů. Kvůli poskytnutí odměny i pro tyto zaměstnance odborový svaz vyvíjí intenzivní práci, prosazuje, aby doputovaly odměny i k nim a ve stejné výši. Na této skupině zaměstnanců spočívala v sociálních službách největší zodpovědnost za zdravotní stav klientů. Škoda, že se nepřidali tito zaměstnanci do dotačního titulu, mohlo být o starost méně.

Doufáme, že hlavní část pandemie máme za sebou, ale ještě se v České republice vyskytují ohniska, kde onemocnění COVID-19 propuká v plné síle. Co s sebou přinesou podzimní měsíce, teprve uvidíme. Nezapomínejme na zaměstnance, kteří se nyní dál starají, pečují a ošetřují klienty s onemocněním a odměnu jim přiznejme i po tomto období. Zvýšená aktivita v pobytových zařízeních zůstává, přísné hygienické podmínky se musí dodržovat a kladou vysoké nároky i po odeznění nouzového stavu.

Společnost by si měla uvědomit vysoké nasazení našich zaměstnanců. V České republice nenastaly případy, kdy by personál neposkytoval péči klientům, jako se to podle médií stalo v některých zemích západní Evropy. Věřím, že se nyní změní i pohled na platové ohodnocení zaměstnanců v sociálních službách a nebudou vedeny zbytečné debaty o jejich výši. Že práce zaměstnanců v sociálních službách vykonávaná ve prospěch těch nejkřehčích v naší společnosti bude ohodnocena a řádně zaplácena. V tomto duchu povedeme i jednání o zvýšení platových tarifů na rok 2021.

Mgr. Jana HNYKOVÁ,
hnykova.jana@cmkos.cz

Nemocnice České Budějovice hostila akci Odbory v regionech

Nemocnice České Budějovice, a. s., v pondělí 15. června přivítala na své půdě zástupce Českomoravské konfederace odborových svazů (ČMKOS), kteří tak zahájili svou letošní tour po českých a moravských regionech.

Jako předseda základní organizace jsem velmi rád, že se akci ČMKOS, jejímž smyslem je oslovit širokou veřejnost a přiblížit lidem práci odborů, vysvětlit význam kolektivního vyjednávání a sociálního dialogu mezi zaměstnavatelem a odbory, podařilo propojit s naší nemocnicí.

Velmi pozitivním bonusem provedené akce byla přítomnost předsedy ČMKOS Josefa Štředuly. Po příjezdu hejtmanky Jihočeského kraje Mgr. Ivany Stráské se plánovaně připojil i předseda představenstva nemocnice MUDr. Ing. Michal Šnorek, Ph.D.

Ne každý den se vám podaří dostat na jeden metr čtvereční

šéfa největší odborové centrály v ČR, hejtmanku kraje a šéfa krajské nemocnice, ve které vedete odbory. Tímto kolegyním a kolegům ze stanu děkuji, že mi umožnili, abych mohl během následujících dvou hodin neformálně hovořit s lidmi, kteří jsou velmi důležití proto, aby naše odborová činnost byla pro zaměstnance co nejvíce efektivní. Stihli jsme probát „současné“ problémy ve zdravotnictví, mož-

né dopady pandemie COVID-19, důležitost odborů, blížící se krajské a parlamentní volby a krátce se projít v areálu nemocnice. A jak vidno na fotografii, při probírání vážných témat se našel prostor i pro vtipné glosy.

Všichni víme, že odborařina je náročná a převážně nedoceněná činnost, a proto jsem rád, že se nám všem ten den podařilo laické, ale i odborné veřejnosti ukázat, jak může vypadat sociál-

ní dialog na úrovni. Pouze tak se lze, dle mého názoru, celospolečensky posunout.

P. S. Kdo tomu nevěří, ať se přesvědčí na vlastní oči ☺
<https://www.facebook.com/jihoceskatellevi-ze/posts/2672221309550467>

Bc. Jan ŠUSTA, předseda ZO OSZSP ČR Nemocnice České Budějovice a předseda jihočeské krajské rady OS,
bocan@tiscali.cz

Odbory v regionech 2020

Také letos vyrazí zástupci Českomoravské konfederace odborových svazů do regionů, aby zde občanům názorně předvedli, proč je důležité být v odborech, co odbory pro zaměstnance dělají. Na akci se budou probírat dopady epidemie COVID-19 na zaměstnance, lze zde zdarma získat právní radu i spoustu dalších důležitých informací.

První setkání se konalo **15. června v Českých Budějovicích**, druhé **16. června v Táboře**. Následující tři se budou konat na Moravě:

23. června ve Zlíně na náměstí Míru od 12 do 17 hodin,

24. června v Prostějově na náměstí T. G. Masaryka od 12 do 17 hodin,

25. června v Olomouci před Krajským úřadem od 10 do 15 hodin.

Evropští odboráři diskutovali o tom, jak bezpečně otevřít zařízení péče o děti

Bezpečné otevření služeb péče o děti bylo dne 13. května hlavním tématem on-line setkání zástupců evropských odborových svazů veřejných služeb z nemocnic a sociálních služeb. Cílem on-line setkání bylo zjistit, jaká opatření nebo dohody byly přijaty v různých zemích pro bezpečné otevření a poskytování péče a zda se na tvorbě podmínek podílejí odbory.

Specialistka pro zdělávání UNESCO Megumi Watanabe zahájila jednání a předložila informace o nutných podmínkách pro bezpečnost, počtech studentů a škol a podmínkách jejich znovuootevření. Celosvětově mělo přibližně 630 milionů studentů informace o uzavření a návratu do školy. Téměř 1 miliarda studentů informace o návratu do škol neměla.

Organizace UNESCO sledovala 52 zemí, zda je šíření COVID-19 pod kontrolou a jaké jsou dopady na znovuootevírání škol. Ve většině zemí bylo rozhodnutí o otvírání škol a dětských zařízení závislé na doporučení vlád a realizace na rozhodnutí místních samospráv. Ve většině států byl návrat do škol spojen s nutnou přípravou na zkoušky. Například v Norsku je školní vzdělání povinné, ale lze ho i v normální době nahradit domácí výukou.

Pro otevření škol byla stanovená doporučení, především důkladná konzultace s ministerstvy zdravotnictví, zajistit komunikační a konzultační mechanismus, scénář pro otvírání škol musí být flexibilní, nesmí se zapomínat na žádné zranitelné skupiny.

Belgie

Kolega z Belgie vysvětlil opatření konceptu „kontaktních bublin“. Také vyzdvihl nutnou spolupráci s odbory. Belgie má celkem 9 ministrů zdravotnictví, jde o federální vládu a regionální vlády. V Belgii pracuje skupina odborníků (GEES), ve které jsou zahrnuti zástupci odborů. Skupina GEES předává informace bezpečnostní radě. Bezpečnostní rada dává pokyny a informace federální vládě, ta dále regionálním vládám. Regionální vlády mají své odborné skupiny, opět se zástupci odborů. Odborné skupiny zahrnují skupinu pro děti a rodinu. Odborné skupiny regionálních vlád předávají informace místním vládám, které mají opět odborné skupiny, které realizují daná opatření. Jak sdělil kolega z Belgie, opatření se realizují s velkou dávkou kreativity.

Dětská zařízení byla přístupná podle věku dětí a postavení rodičů. Například pouze rodiče, kteří pracují ve vybraných klíčových sektorech, mohli umístit do zařízení děti mladší tří let. Rodiče, kteří nemohli pracovat z domova, mohli umístit děti od tří do čtyř let věku. Rodiče museli při doprovodu dětí nosit roušku a do zařízení je mohl doprovázet vždy stejný rodič. Pracovník, který o děti pečoval, musel mít roušku stále. Rukavice nebyly povinné, dostačující byla hygiena.

V Belgii nazvali skupinu dětí, která měla častý kontakt, „bublinou“. Pokud nastoupily další děti, vytvořily novou „bublinu“. Každá bublina měla mít stále stejného pečujícího pracovníka, což často nebylo možné z důvodu nedostatku zaměstnanců.

Odbory byly zapojeny, jejich práce byla především v dohledu, zda je dostatek osobních ochranných prostředků, což samozřejmě a bohužel nebyl. Zaměstnanci, kteří nemohli pracovat z důvodu omezení dětských zařízení, obdrželi náhradu mzdy ve výši 70 % z poslední výše jejich mzdy, ale byla stanovena maximální výše cca 1450 eur.

Francie

Ve Francii byla péče o děti v zařízeních prioritně umožněna rodičům z tzv. první linie, tedy policistům, hasičům, zdravotníkům pracovníkům a ostatním pracovníkům veřejných služeb, kteří museli vykonávat činnosti při boji s pandemií koronaviru. Počet dětí ve věku od 0 – 3 let věku byl ve skupině omezen na 10 za podmínek mytí rukou, nošení roušek a stanoveného postupu při přijímání a předávání dětí.

Pro odbory je klíčový dialog, zaměstnanci musí pracovat pouze v bezpečném prostředí. Odbory pracují v odborných skupinách na národní úrovni, při jednáních o standardech požadují, aby byl vždy jeden zaměstnanec pro péči o tři děti ve věku od 0 – 18 měsíců, jeden zaměstnanec pro péči o pět dětí ve věku do tří let.

V době koronaviru do začátku

května jesle neobdržely od vlády žádné informace o znovuootevření. Nebyl žádný dialog s vládou. Jesle se otvíraly různě v různých městech. V polovině května vláda předložila pokyny, které si mohlo každé zařízení upravit. Například ve školkách bylo přijímání dětí po skupinách, maximálně po 10 dětech. Skupiny dětí se nesmí stýkat. Zaměstnanci musí nosit masky, nebo dodržovat vzdálenost 1 metru. Rodiče musí sledovat zdravotní stav dětí, pokud by byly jakékoliv příznaky zhoršení zdraví, nesmí děti do jeslí nebo školky umístit. Vláda rozhodla o znovuootevření od 11. května, což vyvolalo rozporuplné, nesouhlasné reakce a otázky. Například prohlášení, že za možné šíření viru budou zodpovědní ti, kdo na základě pravomocí o uvolnění rozhodli.

Odbory trvaly na tom, že vláda nese zodpovědnost za nedostatek ochranných pomůcek. Odbory podporují všechny kolegy a zaměstnance, kteří se odmítají vrátit do práce, protože není možné zaručit ochranu zdraví a jejich bezpečnosti.

Německo

V Německu byl vypracován dokument s kritérii pro rozšíření péče o děti v příslušných zařízeních denní péče. Odbory se na materiálu spolupodílely. Hlavní důraz byl kladen na opatření, která jsou nezbytná k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců při práci a neohrožují zdraví dětí a rodin. Odpovědnost za plnění závazných pokynů mají jednotlivé spolkové země. Musely určit, kolik dětí může navštěvovat dětská zařízení, za jakých podmínek a nezbytných opatření. Podle příslušných zákonů je odpovědností zaměstnavatele chránit zaměstnance. Podle zákona se

práce musí rozvrhnout tak, aby se co nejvíce předešlo ohrožení života a tělesného a duševního zdraví. Odbory sdělují, že i za běžného provozu není možné realizovat tyto požadavky z důvodu nedostatku kvalifikovaného personálu a nedostatečného financování celého systému.

Během pandemie musí být předpisy vyhodnocovány a upravovány. Musí se zohlednit personální a prostorové možnosti. Pro vstup dětí do předškolních zařízení je nutné zohlednit práci rodičů, ale také sociální postavení dětí. Odbory doporučují skupiny po 5 dětech, rozšíření skupin by mělo být projednáno v krizovém týmu. Krizové týmy jsou složeny ze zástupců dětského zařízení, rodičů, odborů, lékařů. Péče musí být zajištěna stálými týmy, které pracují ve skupinách a nesmí se potkávat. Pobyt dětí musí být co nejvíce ve venkovních prostorech. Do denního života dětí musí být zahrnuty informace o pandemii, hygieně a ochranných osobních pomůckách. Samozřejmě je bezkontaktní měření teploty. Děti musí znát a poznávat své vychovatele, děti se musí cítit dobře a být v klidu.

Vstup do zařízení by měl být jak předními, tak zadními dveřmi. Veškerý personál musí být vybaven vhodnou ochranou zdraví, jako jsou dezinfekční prostředky, roušky, rukavice a oděv, který lze snadno čistit. Vyžaduje se zvýšení počtu úklidových pracovníků.

Je třeba vzít v úvahu, že vzhledem k rizikovým skupinám, nemocem a karanténám se v současné době extrémně snížil dostupný počet zaměstnanců. Už před krizí byla personální situace

pokračování na straně 11

Evropští odboráři diskutovali o tom, jak bezpečně otevřít zařízení péče o děti

pokračování ze strany 10

z důvodu nedostatku kvalifikovaných pracovníků nejistá a během krize se tato situace prohlubuje. Přijatá opatření jsou základem pro zajištění toho, aby bylo o děti znovu postaráno. V dohledné budoucnosti nebude možné starat se o děti v jeslích stejným způsobem jako před pandemií. Na státní i regionální úrovni musí být hledány další možnosti a koncepce péče. V Německu by to mohla být například přeměna prázdných veřejných budov pro vzdělávací potřeby. Je nutné uplatnit finanční úlevy pro rodiče.

Maďarsko

V Maďarsku vláda oznámila nouzovou situaci v pátek 13. března. Byly uzavřeny školy, výuka probíhala on-line. Vše bez metodické pomoci vlády. 15. března učinila vláda další rozhodnutí, obcím dala právo rozhodnout, zda uzavřou mateřské školky a jesle. Většina školek a jeslí byla uzavřena od 18. března. Otevřeny byly pouze pro rodiče v první linii. Vláda prodloužila mateřskou dovolenou, pokud měla být ukončena v době nouzového stavu. Spousta zaměstnanců byla přeznačena na práci do sociálních služeb, na péči o seniory.

Zaměstnanci, kteří mohou vykonávat práci doma, obdrží mzdu ve výši 100 %. Zaměstnanci, kteří nemohou práci konat v zařízení, ani nemohou práci konat z domova, obdrží náhradu za tzv. prostoj, jedná se pouze o základní plat, což je ovšem pouze minimální mzda. Pokud zaměstnanci mají nárok na dovolenou, povinně si ji vybírají. Odbory poskytují zaměstnancům právní radu především v případech, kdy jsou

zaměstnanci nuceni si vybrat nep placené volno.

Financování jeslí je závislé na počtu dětí a jejich absenci, nikdo neví, jak budou finance poskytnuty v době nutného uzavření z důvodu pandemie.

Vláda nařídila nemocnicím, aby uvolnily 60 % svých lůžek pro budoucí pacienty s nemocí COVID-19. Uvažuje se o tom, aby zaměstnanci jeslí poskytovali péči v nemocnicích, a to bez ohledu na to, že k tomu nemají potřebné vzdělání.

Velká Británie

Ve Velké Británii předseda vlády 10. května oznámil plán na zotavení, včetně plánu návratu dětí do škol od 1. června. Pro zaměstnavatele byla vytvořena velmi podrobná příručka, kterou si školy mohou upravit. Snahou vlády je, aby se všechny děti do škol vrátily. V první řadě se musí postarat o děti rodičů v kritické situaci a ze zranitelných skupin. Při postupu znovuotevírání škol nesou zodpovědnost místní orgány, spolupracují rodiče, zaměstnanci i odbory.

V příručce je uvedeno, že se musí hlídat bezpečnost budov, budovy byly uzavřeny, musí se zkontrolovat požární zabezpečení, následně provést požární cvičení, desinfekce prostor, toalet, klik a ostatních povrchů. Škola musí plánovat a zajistit dostupnost horké vody, mýdla, dezinfekčních prostředků.

Ve škole by se měl omezit kontakt mezi různými skupinami dětí. Ochrana a bezpečnosti zaměstnanců je zásadní podmínkou pro znovuotevření škol. Doporučuje se, aby skupina klinických zranitelných zaměstnanců do práce nechodila a zaměřila se na dálkový

přístup a výuku, přípravu materiálů. Mezi zranitelnou skupinu patří také těhotné ženy. Škola může použít učitele z jiných škol.

Důležité je omezení kontaktu, což lze u dětí zajistit uskupením v malých skupinách. Doporučuje se maximálně 15 dětí ve skupině. Psací stoly musí být umístěny co nejdále od sebe.

Škola by neměla účtovat finance za dobu docházky. Škola má zájem, aby do školy chodily především děti, které potřebují zvláštní dozor docházky, proto budou rodičům volat v případě, že děti do školy nedošly. Strava by měla být k dispozici všem žákům ve škole a měla by být bezplatná pro žáky, kteří mají bezplatné stravování související se sociální dávkou.

Školy si musí upravit pravidla, za jejich porušení musí ukládat sankce, za plnění poskytovat odměny. Učitelé musí zvládnout případné psychologické problémy žáků po návratu do škol.

Zajímavá je otázka zaměstnavatele, zda musí zaměstnancům poskytnout osobní ochranné pomůcky. V pokynu je uvedeno, že není nutné, aby zaměstnanci používali roušky, masky, rukavice a zástěry, pokud nevykonávají činnosti, které by obvykle vyžadovaly použití osobních ochranných prostředků (OOP). Ochranné pomůcky musí zaměstnanci mít, pokud se u něho ve škole objeví příznaky nemoci COVID-19, a to do doby jeho odchodu domů.

Zaměstnanci nemají chodit do práce, pokud je podezření na koronavirus, mají se podrobit testu. Současně musí informovat svého nadřízeného.

Norsko

Norsko otevřelo zařízení pro

děti jako jedna z prvních zemí. Velký význam při stanovení podmínek a při konzultacích o nich měli zástupci odborů. Po cestě do školy jsou umístěny v rozestupu dvou metrů smajlíky pro připomenutí nutnosti dodržovat vzdálenost. Ne všichni rodiče poslali děti do školy, nechtěli své děti vystavit nebezpečí a tomu, že se stanou pokusnými dětmi k získávání informací o přenosu koronaviru.

Děti si nesmí nosit do dětských zařízení hračky, jsou instalována venkovní zařízení na mytí rukou. Jsou určeny přesné časy pro příjem a vyzvednutí dětí, platí zákaz vstupu rodičů do škol. Děti musí být ve stejných malých uzavřených skupinách po třech nebo šesti v závislosti na věku.

Děti, které byly doma, se učily on-line. On-line videa byla vytvořena ministerstvem školství. Rodičům byla zaslána videa a doporučení na aktivity v době domácí výuky.

Česká republika

Ža Českou republiku byl odeslán odkaz na vládní pokyny k postupu a podmínkám otevírání zařízení pro děti, od školek po vysoké školy.

<https://www.vlada.cz/cz/epidemie-koronaviru/dulezite-informace/harmonogram-uvolnovani-podnikatelskych-cinnosti-opatreni-ve-skolach-a-v-socialnich-sluzbach-180969/#skoly>.

Podmínky jsou podobné jako v ostatních zemích, je zřejmé, že ministři zemí EU postupy v době koronaviru konzultují.

Ing. Ivana BŘEŇKOVÁ,
vedoucí právního
a sociálního oddělení OS,
brenkova.ivana@cmkos.cz

Foto autorka

Krajské konference se blíží, zapište si již nyní termín do svého diáře, abyste mohli přijít!

Vážené kolegyně, vážení kolegové, jako každý rok se i letos opět na podzim budou konat krajské konference našeho odborového svazu. Termíny a místa krajských konferencí naleznete na následující straně Bulletinu.

Na krajských konferencích budou předány informace potřebné k naší společné práci, seznámíme vás s aktuálním děním v resortech zdravotnictví a sociálních služeb, včetně hygienické služby a lázeňství. Důležitou součástí krajských konferencí jsou samozřejmě i informace od vás z terénu. Situace byla letos ovlivněna mimořádnými opatřeními v souvislosti s pandemií COVID 19, proto se bude program věnovat také této problematice. Zazní rovněž informace o požadavcích odborového svazu na odměňování.

Dalším důležitým bodem jednání bude příprava celostátní kon-

ference OS, která se uskuteční ve dnech 24. a 25. listopadu 2020 v Praze. Na krajských konferencích se budou volit delegáti celostátní konference. Na celostátní konferenci budeme hodnotit naši činnost za období od VIII. sjezdu OS. Větší prostor bude také vyhrazen pro informace o činnosti a problémech i úspěších ve vašich odborových organizacích.

Z výše uvedených důvodů je velmi důležité, abyste se krajských konferencí ve vašem kraji zúčastnili.

Podrobné informace o krajských konferencích i celostátní konferenci budeme zasílat do vašich odborových organizací e-mailem.

Těšíme se na osobní setkání s vámi.

Za vedení odborového svazu Mgr. Lubomír FRANCL,
franc.lubomir@cmkos.cz

Termíny a místa konání krajských konferencí 2020

Kraj	Termín	Místo konání
Praha Praha	úterý 22. 9. 2020 9.30-14.00 hod. (od 9.00 prezenze)	OSZSP ČR Koněvova 54, Praha 3 Zasedací místnost 3. patro
Středočeský Praha	středa 23. 9. 2020 9.30-14.00 hod. (od 9.00 prezenze)	OSZSP ČR Koněvova 54, Praha 3 Zasedací místnost 3. patro
Liberecký Liberec	čtvrtek 24. 9. 2020 9.30-14.00 hod. (od 9.00 prezenze)	Krajská nemocnice Liberec Husova 10, Liberec Kaple
Pardubický Pardubice	středa 30. 9. 2020 9.30-14.00 hod. (od 9.00 prezenze)	Nemocnice Pardubického kraje, a. s. Kyjevská 44, Pardubice velká posluchárna
Jihočeský České Budějovice	čtvrtek 1. 10. 2020 9.30-14.00 hod. (od 9.00 prezenze)	Nemocnice České Budějovice, a. s. B. Němcové 54, České Budějovice Horní areál, budova T6, místnost 24
Královéhradecký Hradec Králové	úterý 6. 10. 2020 9.30-14.00 hod. (od 9.00 prezenze)	Kongresové centrum Aldis Eliščino nábřeží 375, Hradec Králové studio 2. patro
Plzeňský Plzeň	středa 7. 10. 2020 9.30-14.00 hod. (od 9.00 prezenze)	SOU Elektrotechnické Vejprnická 56, Plzeň Pavilon č. 8 – sál
Karlovarský Karlovy Vary	čtvrtek 8. 10. 2020 9.30-14.00 hod. (od 9.00 prezenze)	Karlovarská krajská nemocnice, a. s. Bezručova 1190/19, Karlovy Vary budova B, přednášková místnost
Ústecký Ústí nad Labem	čtvrtek 15. 10. 2020 9.30-14.00 hod. (od 9.00 prezenze)	Krajská zdravotní, a. s., Masarykova nemocnice Sociální péče 3316/12, Ústí nad Labem Vzdělávací institut
Moravskoslezský Ostrava	úterý 20. 10. 2020 9.30-14.00 hod. (od 9.00 prezenze)	Fakultní nemocnice Ostrava 17. listopadu 1790, 708 52 Ostrava-Poruba Domov sester – velká zasedací místnost přízemí
Olomoucký Olomouc	středa 21. 10. 2020 9.30-14.00 hod. (od 9.00 prezenze)	Regionální centrum Olomouc Jeremenkova 40b, Olomouc Sál Andromeda
Zlínský Zlín	čtvrtek 22. 10. 2020 9.30-14.00 hod. (od 9.00 prezenze)	Hotel Garni Zlín nám. T. G. Masaryka 1335, Zlín Salonek
Vysočina Jihlava	úterý 3. 11. 2020 9.30-14.00 hod. (od 9.00 prezenze)	Pivovarská restaurace Jihlava Vrchlického 2084/2, Jihlava boční salonek
Jihomoravský Brno	středa 4. 11. 2020 9.30-14.00 hod. (od 9.00 prezenze)	Palác Morava (DOS) Brno Malinovského náměstí 4, Brno místnost 316

Velká novela zákoníku práce schválena

Dne 17. 6. 2020 podepsal prezident republiky novelu zákoníku práce, čímž byl završen legislativní proces schvalování poměrně významné novely, která se připravovala po dobu více než tři let. V nejbližších dnech bude novela oficiálně publikována také ve Sbírce zákonů s tím, že část novely začíná platit ode dne 30. 7. 2020 a hlavní změny pak od 1. 1. 2021. Tímto úvodním příspěvkem pouze orientačně shrnujeme nejdůležitější změny, na něž se podrobněji zaměříme v příštích číslech Bulletinu.

Dovolená od 1. 1. 2021 nikoli ve dnech, ale v hodinách

Až se podíváme na výplatní pásku za leden 2021, tak na ní poprvé nebude uveden nárok na dovolenou vyjádřený v pracovních dnech (například 25 dnů), ale bude vyjádřen v hodinách (například 200 hodin). Důvodem je koncepční změna pro stanovování nároku na dovolenou, kdy se po více než 55 letech opouští dosavadní princip vyjádření dovolené vyjádřené v pracovních dnech a přechází se na matematický, a tedy přesnější způsob stanovování nároku na dovolenou v hodinách. Uvedená zásadní změna je vyjádřena v novém znění § 213 odst. 1 a 2 zákoníku práce, které s účinností od 1. 1. 2021 stanoví:

(1) Zaměstnanci, který za nepřetržitého trvání pracovního poměru k témuž zaměstnavateli konal u něho v příslušném kalendářním roce práci po dobu 52 týdnů v rozsahu stanovené týdenní pracovní doby připadající na toto období, přísluší dovolená za kalendářní rok v délce stanovené týdenní pracovní doby vynásobené výměrou dovolené, na kterou má zaměstnanec v příslušném kalendářním roce právo.

(2) Konal-li zaměstnanec za podmínek uvedených v odstavci 1 práci po kratší týdenní pracovní dobu, přísluší mu dovolená odpovídající této kratší týdenní pracovní době.

Citované pravidlo bude znamenat povinný přepočítání dovolené tzv. na hodiny, když sledovaným cílem této změny je odstranit některé dosavadní nespravedlnosti v rozdílném a často i nespravedlivém stanovení délky dovolené, kdy se stávalo, že zaměstnanci se stejně dlouhou týdenní pracovní dobou měli přesto ve výsledku různě dlouhou dovolenou vyjádřenou v pracovních dnech dovolené.

Protože ve zdravotnictví a sociálních službách se oproti jiným

odvětvím více uplatňují nepřetržité a nerovnoměrné formy rozvržení pracovní doby, bude mít uvedená změna významný dopad (a doufejme, že příznivý) právě na stanovování nároku na dovolenou „směnařů“ ve zdravotnictví a sociálních službách.

Příklad č. 1:

Zaměstnanec při nerovnoměrném rozvržení stanovené týdenní pracovní doby 37,5 hodin do směn v rámci vyrovnávacího období 26 týdnů, které začíná 1. 10. 2021 a přechází tak do roku 2022, odpracoval v roce 2021 celkem 2028 hodin (tj. 54násobek jeho týdenní pracovní doby – 2025 hodin), neboť ve zbývajících částech vyrovnávacího období od 1. 1. 2022 mu bude rozvrženo méně směn za účelem vyrovnání průměrné délky jeho stanovené týdenní pracovní doby za celé toto období. Dovolená u zaměstnavatele činí 5 týdnů. Délka dovolené zaměstnance v roce 2021 bude v tomto případě činit 195 hodin (tj. $37,5 : 52 = 0,721 \times 54 = 38,94 \times 5 = 194,71$; po zaokrouhlení na hodiny nahoru 195 hodin). K 3 hodinám nad celé násobky stanovené týdenní pracovní doby se nepřihlízí.

Příklad č. 2:

Zaměstnanec, jehož stanovená týdenní pracovní doba činí 40 hodin, odpracoval v rámci 52 týdnů v kalendářním roce v rámci rozvržené týdenní pracovní doby do směn celkem 2089 hodin (tedy 52násobek jeho stanovené týdenní pracovní doby). Dovolená u zaměstnavatele činí 5 týdnů. Přísluší mu tedy dovolená za kalendářní rok v délce 200 hodin ($40 \times 5 = 200$). K odpracovaným 9 hodinám nad celé násobky stanovené týdenní pracovní doby se nepřihlíží. Kdyby zaměstnanec u téhož zaměstnavatele v rámci 52 týdnů v kalendářním roce pracoval v kratší týdenní pracovní době 30 hodin týdně, a odpracoval celkem 1566 hodin (tedy 52násobek jeho kratší týdenní pracovní doby),

vznikne mu právo na dovolenou za kalendářní rok v délce 150 hodin ($30 \times 5 = 150$). K odpracovaným 6 hodinám nad celé násobky kratší týdenní pracovní doby se nepřihlíží.

Příklad č. 3

Zaměstnanec v roce 2021 pracuje do 30. 6. po stanovenou týdenní pracovní dobu 40 hodin a od 1. 7. po sjednanou kratší týdenní pracovní dobu 30 hodin. Za kalendářní rok 2021 odpracuje celkem 52 celých násobků týdenní pracovní doby, z toho 26 týdnů po 40 hodinách a 26 týdnů po 30 hodinách. Dovolená u zaměstnavatele činí 5 týdnů. Postupem podle § 213 (viz níže) se stanoví výsledná délka jeho dovolené za kalendářní rok 2021 následovně:

- za první pololetí – $40 : 52 = 0,769 \times 26 = 19,99 \times 5 = 99,95$
- za druhé pololetí – $30 : 52 = 0,576 \times 26 = 14,99 \times 5 = 74,95$
- za rok 2021 – $99,95 + 74,95 = 174,90$; zaokrouhleno na hodiny nahoru – 175 hodin.

V části právní úpravy týkající se čerpání dovolené budou od 1. 1. 2021 platit tyto změny:

a) převedení 5. týdnu dovolené do dalšího roku – zákon bude nově výslovně umožňovat převod části nevyčerpané dovolené na žádost zaměstnance do následujícího kalendářního roku, a to za podmínky, že zaměstnanec v příslušném kalendářním roce vyčerpal alespoň 4 týdny dovolené, na něž mu v tomto roce vzniklo právo, a zaměstnavatel s převodem dovolené souhlasí,

b) dovolenou na 1 den výjimečně i v den svátku – požádá-li zaměstnanec o poskytnutí dovolené v den, na který připadl svátek, avšak v němž byl povinen směnu odpracovat, nově mu bude možné započítat i tento jeden den do dovolené,

c) krácení dovolené jinak – bude zrušeno dosavadní krácení dovolené pro překážky v práci, které se nepovažují za výkon práce pro účely dovolené, krácení dovolené bude možné jen z důvodu neomluvené absence zaměstnance v práci. Dosavadní postih zaměstnance za neomluvenou absenci možnostmi krátkit jeho dovolenou o 1 až 3 dny se snižuje na počet skutečně zameškaných hodin, a tím i zmírňuje. Nutnost pro

jednání s odborovou organizací, zda se v daném případě jedná o neomluvenou absenci, zůstává nedotčena.

Zakotvení sdíleného pracovního místa

Novela s účinností od 1. 1. 2021 za sdílení pracovního místa považuje situace, kdy dva nebo více zaměstnanců sdílí jedno pracovní místo s tím, že se v rozsahu svého pracovního úvazku (tzn. v rozsahu sjednané kratší pracovní doby) střídají při výkonu práce tak, aby pracovní místo bylo v pracovní době obsazeno jedním z nich, resp. situace, kdy se o jednu pracovní pozici s konkrétní pracovní náplní a o na tuto pozici navázanou práci dělí dva či více zaměstnanců. Podmínkou je, aby se jednalo o zaměstnance v pracovním poměru se stejným druhem práce a sjednanou kratší pracovní dobou, přičemž souhrn sjednané kratší pracovní doby všech zaměstnanců nesmí překročit stanovenou týdenní pracovní dobu. To neplatí v případech, kdy zaměstnanec zastupuje druhého zaměstnance. V tomto případě totiž rozsah jeho pracovní doby bude samozřejmě větší, než bylo původně sjednáno s jeho zaměstnavatelem. Zároveň se stanovuje, že společný rozvrh pracovní doby může být určen nejdéle na 4týdenní vyrovnávací období.

Podmínkou pro uplatnění sdíleného pracovního místa bude **individuální dohoda** mezi zaměstnavatelem a každým dotýčným zaměstnancem. Dohoda musí být uzavřena **písemně**. Tuto dohodu bude možno uzavřít jako samostatnou dohodu nebo rovněž může být součástí pracovní smlouvy. V dohodě bude nutné vyřešit způsob rozvrhování pracovní doby, a to zejména stanovení časových úseků, ve kterých si budou moci zaměstnanci rozvrhnout pracovní dobu tak, aby byla zajištěna požadovaná činnost zaměstnavatele. Zaměstnavatel dále může řešit způsob předávání si úkolů mezi jednotlivými zaměstnanci, aby byly plněny úkoly včas a řádně (může například stanovit, že zaměstnanci si musí pracovní dobu rozvrhnout takovým způsobem, aby po určité dobu pracovali společně). Součástí dohody též

pokračování na straně 14

Velká novela zákoníku práce schválena

pokračování ze strany 13

může být sjednaná doba trvání tohoto institutu, přičemž při absenci tohoto ujednání se bude jednat o dohodu na dobu neurčitou. Dohoda bude v obou případech vypověditelná.

Změny v náhradě škody od 1. 1. 2021

Podle stávající úpravy náleží pozůstalým po zaměstnanci, který zemřel v důsledku pracovního úrazu nebo nemoci z povolání, jednorázové odškodnění ve výši pouze 240 tisíc korun a 40 tisíc korun na náklady na pořízení pomníku. Tyto pevné částky jsou relativně nízké, neodpovídají současným cenovým relacím a od doby velké novely zákoníku práce v roce 2015, která koncept pevných částek zavedla, nebyly ani jednou valorizovány.

Podle novely se oproti současné úpravě jednorázová náhrada nemajetkové újmy pozůstalých zvyšuje na **20násobek průměrné mzdy** v národním hospodářství zjištěné za I. až III. čtvrtletí kalendářního roku předcházejícího, což aktuálně odpovídá zhruba 720 tisícům korun. U pomníku se bude jednat o 1,5násobek průměrné mzdy.

Podle novely se dále oproti současné úpravě jednorázová náhrada nemajetkové újmy pozůstalých již nebude vázat u dětí zemřelého na jejich zletilost a u rodičů zemřelého na nutnost jejich žití ve společné domácnosti, protože tento požadavek nebyl důvodný. Duševní útrapy dětí z úmrtí otce nebo matky nelze vázat a podmiňovat jejich nezletilostí a nezaopatřeností, ale rodinným vztahem k otci – matce, který je vztahem celoživotním. Stejně tak je tomu v případě vztahu rodičů ke svým dětem.

Doručování písemnosti

Podle novely bude zaměstnavatel doručovat písemnost zaměstnanci prostřednictvím provozovatele poštovních služeb na adresu, kterou mu zaměstnanec písemně sdělil, tedy nikoli již do místa „kdekoli jej zastihne“. Nově se tedy stanovuje určitá míra odpovědnosti zaměstnance v oblasti písemného oznámení aktuální adresy, na kterou chce, aby mu bylo zaměstnavatelem doručováno. Zaměstnanec sám bude muset ak-

tivně písemně nahlašovat správné a aktuální údaje k doručování a ponese tak odpovědnost za to, že zaměstnavateli je vždy známa aktuální adresa zaměstnance.

Protože úložní lhůta 10 pracovních dnů stanovená dosud zákoníkem práce nekomunikuje s aktuálními poštovními podmínkami České pošty ani majoritních poskytovatelů poštovních služeb, které stanoví jako standardní lhůtu k uložení zásilky 15 kalendářních dnů, vznikají v praxi četné problémy s vykazáním správného doručení písemnosti zaměstnanci. Proto dochází novelou ke změně úložní lhůty pro zásilky doručované zaměstnanci do vlastních rukou z 10 pracovních dnů na 15 kalendářních dnů.

Pro případ, že zaměstnanec znemožní doručení písemnosti prostřednictvím pošty, nebo ji odmítne převzít, případně neposkytne součinnost nezbytnou k doručení písemnosti, bude zaměstnanec doručovatelem o následcích svého konání sice i nadále poučen, ale nebude již nutné provádět o tomto poučení písemný záznam. Tím dojde k výraznému zjednodušení procesu doručování oproti současnému stavu.

V praxi se vyskytují i případy, kdy zaměstnanec není schopen (např. po rodičovské dovolené) doručit písemnost svému zaměstnavateli, neboť ten se v místě svého sídla již nenachází. Zaměstnanec či zaměstnankyně se tak ocitají v neřešitelné situaci, kdy nejen že nemohou konat práci, ale ani z vlastní vůle pracovní poměr rozvázat. Z tohoto důvodu novela přináší změnu, že i zaměstnavatel ponese odpovědnost za to, že řádně neposkytl součinnost k převzetí písemnosti, odmítl písemnost převzít nebo znemožnil doručení písemnosti. Pro takové případy zavádí novela tzv. fikci doručení s tím, že písemnost se považuje za doručenu dnem, kdy k takové skutečnosti došlo.

Od 1. 1. 2021 pracovní volno nejen na tábory, ale též pro sportovní soustředění

Nad rámec původně připravené novely byl při pojednávání schválen poslanecký návrh, kterým se rozšiřuje právo na pracovní volno zaměstnance [§ 203 odst. 2 písm. h) zákoníku práce] na další přípa-

dy než jen tábory, a sice o další „**obdobné činnosti na sportovních soustředěních dětí a mládeže**“.

V souvislosti s touto změnou se ukládá zaměstnavatelům povinnost poskytovat zaměstnancům z důvodu překážky v práci náhradu mzdy (platu) ve výši 100 % průměrného výdělku za dobu nejvýše 1 týdne v kalendářním roce. Pracovní volno s náhradou mzdy (platu) bude příslušet zaměstnanci, pouze pokud se jedná o akci pořádanou právnickou osobou zapsanou ve veřejném rejstříku po dobu nejméně 5 let a práce s dětmi a mládeží je její hlavní činností. Tuto skutečnost bude muset zaměstnanec zaměstnavateli prokázat.

Některé další změny

a) Novela od 30. 7. 2020 ruší povinnost zaměstnavatele vydat zaměstnanci **potvrzení o zaměstnání, tzv. zápočeták**, při skončení pracovního vztahu založeného dohodou o provedení práce (DPP). Výjimkou zůstávají pouze případy ukončení DPP, která založila účast na nemocenském pojištění podle zákona o nemocenském pojištění (odměna v příslušném kalendářním měsíci vyšší než 10 000 Kč), a dále v případě DPP, u které je z odměny za výkon práce na základě ní prováděn výkon rozhodnutí nebo exekuce srážkami ze mzdy. Současně novela rozšiřuje výčet údajů, které je zaměstnavatel povinen v zápočetáku uvést, a to o „identifikaci orgánu, který nařídil srážky ze mzdy zaměstnance“.

b) novela dále zpřesňuje dosa-

vadní úpravu **tzv. doložek odvolatelnosti** a účinky odvolání z pracovního místa vedoucího zaměstnance. Dílčí zpřesnění spočívá v tom, že sjednání doložky odvolatelnosti bude možné výhradně u vedoucích pracovních míst uvedených v § 73 odst. 3 zákoníku práce s tím, že uvedený výčet vedoucích pracovních míst již nelze dále smluvně ani jinak rozšiřovat. V praxi to znamená, že doložky odvolatelnosti bude možné nadále sjednávat pouze v podnikatelské sféře, ale nově pouze se zaměstnanci na nejvyšších 2 liniích řízení pod statutárním orgánem (zpravidla se jedná o funkce náměstků, ředitelů úseků apod.) V případě odvolání z vedoucí funkce dochází dle novely ke skončení výkonu práce vedoucího zaměstnance na vedoucím pracovním místě dnem doručení odvolání nebo vzdání se tohoto místa, nikoli tedy dnem následujícím (jak stanoví dosud platná úprava).

c) Součástí schválené novely je také přesnější úprava tzv. **vysílání zaměstnanců** podle Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) o vysílání pracovníků do zahraničí v rámci poskytování služeb. Nově bude povinné docházet například k rozlišování dvou kategorií vysílání zaměstnanců z hlediska délky vyslání nebo k rozšíření a prohloubení okruhu srovnatelných podmínek, které se na vysílané zaměstnance uplatní.

JUDr. Dominik BRŮHA, Ph.D., advokát

Odbory chtějí rekordní růst minimální mzdy

V době ekonomické krize způsobené koronavirem začaly nově debaty o minimální mzdě. Odbory požadují její růst až na 16 tisíc korun. Podle zpravodajství České televize předseda Českomoravské konfederace (ČMKOS) Josef Středula to uvedl, jako argument odborů, že by to znovu nastartovalo spotřebu. S tak razantním zvýšením minimální mzdy ale nesouhlasí zástupci firem. Varují, že by to vedlo k intenzivnějšímu propouštění.

„My si myslíme, že by se ta částka měla výrazně přiblížit úrovni 16 tisíc korun, či se jí velmi dotýkat. Ale je nutno si taky uvědomit, že česká minimální mzda patří mezi ty nejnižší v Evropě,“ podotkl předseda ČMKOS Josef Středula.

ČMKOS požaduje v příštím roce zvýšení o dalších 1400 korun měsíčně, což by byl největší skok v české historii. „Je potřeba nejenom zachovat, ale i zvýšit kupní sílu, takže si myslím, že bez nárůstu minimální mzdy k důvěře v budoucnost ekonomiky nedojdeme,“ obhajuje svou vizi Josef Středula.

Miroslav SVOBODA

Text byl publikovaný 15. 6. 2020 na www.odborny.info.cz, redakčně kráceno.

Podklady pro OSSZ/ČSSZ výhradně v elektronické formě

Tato právní aktualita je primárně určena pro odborové organizace, které jsou současně v postavení zaměstnavatelů odvádějících pojistné na sociální zabezpečení, tedy mají zaměstnance účastné nemocenského pojištění a důchodového pojištění. V praxi se jedná zejména o situaci, kdy odborová organizace zaměstnává zaměstnance na základě dohody o provedení práce s odměnou převyšující 10 000 Kč měsíčně nebo na základě dohody o pracovní činnosti s odměnou 3000 Kč a více měsíčně, případně vyplácí odměnu za výkon funkce v odborovém orgánu ve výši 3000 Kč a více, a z tohoto důvodu za tyto zaměstnance odvádí pojistné na sociální zabezpečení.

Zákonem č. 255/2020 Sb., o snížení penále z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti placeného zaměstnavateli jako poplatníky v souvislosti s mimořádnými opatřeními při epidemii v roce 2020 a o změně některých zákonů, je nově uložena zaměstnavateli povinnost předávat následující dokumenty **výhradně elektronickou formou**; jedná se o:

- **přehled o výši vyměřovacího základu a o výši pojistného** – povinnost elektronicky předání Přehledu je účinná již pro zaslání Přehledu za měsíc červen 2020, tedy s termínem zaslání **do 20. 7. 2020**. (§ 9 zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění účinném **od 1. 6. 2020**: Zaměstnavatel je povinen ve lhůtě stanovené v odstavci 1 předložit příslušné okresní správě sociálního zabezpečení na předepsaném tiskopisu přehled o výši vyměřovacího základu stanoveného podle § 5a a o výši pojistného, které je povinen odvádět, s uvedením čísla účtu, z něhož byla platba pojistného provedena. Zaměstnavatel plní povinnost uvedenou ve větě první zasláním přehledu v elektronické podobě způsobem uvedeným v zákoně o organizaci a provádění sociálního zabezpečení.)

- **evidenční list důchodového pojištění – ELDP** (§ 39 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění účinném od 1. 9. 2020: Evidenční listy předkládají zaměstnavatelé České správě sociálního zabezpečení v elektronické podobě formou datové zprávy prostřednictvím datové schránky nebo elektronické adresy podatelny);

- **přílohy k žádosti o dávku nemocenského pojištění** (§ 97 odst. 1 zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění účinném **od 1. 9. 2020**: podklady pro výpočet

dávky zasílá v elektronické podobě na elektronickou adresu určenou okresní správou sociálního zabezpečení.);

- **oznámení o dni nástupu zaměstnance do zaměstnání** a o dni skončení zaměstnání (§ 94 zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění účinném **od 1. 9. 2020**: Zaměstnavatel je povinen oznámit okresní správě sociálního zabezpečení v elektronické podobě na elektronickou adresu určenou touto správou na předepsaném tiskopisu den nástupu zaměstnance do zaměstnání, které mu založilo účast na pojištění, ..., a den skončení doby zaměstnání se zaměstnancem; podle aktuální platné právní úpravy je oznámení zasíláno do 8 kalendářních dnů.)

Povinnost zasílat podklady v elektronické formě je stanovena plošně pro všechny zaměstnavatele, bez ohledu jejich právní formy nebo počtu zaměstnanců. Výjimka je stanovena pouze pro případ, kdy zaměstnavatel nemůže z prokazatelných objektivních technických důvodů Přehled nebo ELDP zaslat elektronicky; za technické důvody jsou považovány zejména výpadky elektrické energie, služeb provozovatele komunikační infrastruktury či informačního systému.

Upozorňujeme, že podklady nelze zasílat obyčejným „e-mailem“, ale právní úprava vyžaduje kvalifikované způsoby e-podání. K zaslání podkladů lze využít interaktivního formuláře, přičemž podle informací ČSSZ uvedených na níže uvedeném odkazu vyplněný interaktivní tiskopis lze odeslat prostřednictvím datové schránky, s uznávaným elektronickým podpisem nebo s využitím přístupu k e-Portálu ČSSZ se zaručenou identitou prostřednictvím Národní identitní autority (NIA). Česká správa sociálního zabezpečení zřídila rovněž call centrum technické podpory na telefonním čísle 800 050 248. Konkrétní informace naleznete na níže uvedených odkazech:

Pro způsoby elektronického podání:

<https://www.cssz.cz/web/cz/zpusoby-elektronickeho-podani-pro-zaměstnavatele>

Při přihlášení k e-Portálu ČSSZ, vč. využití přístupu prostřednictvím NIA: <https://eportal.cssz.cz/web/portal/uvodem#prihlaseni>

Pro základní informace call centra technické podpory:

<https://www.cssz.cz/web/cz/call-centrum-technicke-podpory-esluzeb-cssz>

Na závěr doporučujeme, aby odborová organizace v postavení zaměstnavatele pečlivě zvažovala nejen formu zaměstnání (zejména DPP versus DPČ), ale i výši odměny zúčtované v příslušném kalendářním měsíci. Zejména je vhodné přihlížet k faktu, že v případech, kdy je odměna vyplácena například jednou ročně, může její výše překročit výši rozhodného příjmu a založit účast zaměstnance na sociálním pojištění, a to na rozdíl od situace, kdy je odměna vyplácena průběžně (např. měsíčně) ve výši pod hranici rozhodného příjmu v jednotlivých kalendářních měsících.

JUDr. Zuzana DUFALOVÁ,
advokátka

ohlednutí

Je to zvláštní období – část lidí musí pracovat daleko víc a za náročnějších podmínek, část nemůže pracovat vůbec. Od těch, co je pandemie připravila o práci, se hlavně chtělo, aby dodržovali nařízení, seděli doma a svým vycházením nezvyšovali riziko rozšíření choroby. Mnozí z nich zažili náhlé zastavení jako šok, někteří byli k smrti vystrašení. Někteří se nudili, někteří si všimli, že mají doma docela fajn partnera, na něhož jindy nemají dost času, jiní zjistili, že už po krátkém společném dobrovolném pobytu doma jim na partnerovi vadí i to, že dýchá a jak dýchá... Ordinance psychiatrů a psychologů teď nezvládají nápor lidí, s jejichž psychikou koronavirus a s tím spojené změny pořádně zamávaly.

Úplně jinak na tom byli ti, co pracovali. Ve zdravotnictví a sociálních službách se často chtělo, aby zaměstnanci bez ohledu na zákony i na nedostatečnou ochranu vlastního zdraví pracovali, starali se o klienty a pacienty a byli připraveni se o ně dál starat, ať se děje cokoliv.

Ti, co museli zůstat doma, o nich často obdivně mluvili jako o hrdinech v první linii, děkovali jim potleskem z balkonů, sem tam poslali nějaký dárek. Premiér Babiš si všiml, jak důležité je zdravotnictví a jeho zaměstnanci, a se vši parádou tento objev zvěstoval národu, jak je jeho zvykem. Ministr zdravotnictví Adam Vojtěch na budovu svého úřadu nechal vyvěsit transparent a kudy chodil, tudy sypal teoretické miliardy pro nemocnice, pro jejich zaměstnance v první linii, pro záchranáře... Nezasvěcení občané uznale pokyvovali hlavou, vždyť si to ti lidé zaslouží, je fajn, že se o ně jejich ministr takhle hezky stará. Zasvěcení nemohli uvěřit tomu, co slyší: kecy, manipulace veřejným míněním, pololži i vyslovené lži.

Čas pokročil, desítky vážné nemocných sice dál leží v nemocnicích a desítky pozitivně testovaných se dál každý den objevují, ale mnohým už otrnulo. Vždyť se vlastně „skoro nic nestalo“, tak proč museli zažít

všechna ta nepříjemná omezení. Jen někdo si uvědomí, že je to naopak, že právě ona omezení nejspíš přispěla k tomu, že se vlastně „skoro nic nestalo“. Jo a ti zdravotníci, ti dostali každý desetitisíce, statisíce korun! Zkuste namítnout, že to tak není. Vždyť lidi viděli toho mladého, hezkého, sympatického ministra, jak to říkal v televizi, takže je to pravda. Ano, veřejnost už byla tolikrát zmasířována informacemi, jak moc a jak často se ve zdravotnictví lidem přidává, zatímco v reálu nula od nuly posílá. Ovšem že to bude mít stejný průběh i teď při odměnách za zvládnutí epidemie, to jsem opravdu nečekala.

Ale pořád jsem optimistka, protože vedení odborového svazu dělá opravdu všechno možné i nemožné pro to, aby zaměstnanci, kteří svou práci drželi v chodu zdravotnictví a sociální služby, mimořádné odměny ve slušných (tedy nikoliv urážejících) částkách dostali.

PhDr. Marie KLÍROVÁ,
klirova.marie@cmkos.cz

Přehled právních předpisů publikovaných ve Sbírce zákonů v období od 16. 4. do 11. 6. 2020

(výběr)

180. Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 341/2014 Sb., o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích

188. Zákon o zvláštních pravidlech pro vzdělávání a rozhodování na vysokých školách v roce 2020 a o posuzování doby studia pro účely dalších zákonů

191. Zákon o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastnící se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby a o změně insolvenčního zákona a občanského soudního řádu

193. Usnesení vlády České republiky o přijetí krizového opatření

194. Usnesení vlády České republiky o přijetí krizového opatření

195. Usnesení vlády České republiky o přijetí krizového opatření

196. Usnesení vlády České republiky o přijetí krizového opatření

197. Usnesení vlády České republiky o přijetí krizového opatření

198. Usnesení vlády České republiky o přijetí krizového opatření

199. Vyhláška o žádostech podle zákona o doplňkovém penzijním spoření

200. Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 233/2009 Sb., o žádostech, schvalování osob a způsobu prokazování odborné způsobilosti, důvěryhodnosti a zkušenosti osob, ve znění pozdějších předpisů

202. Nařízení vlády, kterým se stanoví cenové moratorium nájemného z bytů

203. Usnesení vlády České republiky o přijetí krizového opatření

204. Usnesení vlády České republiky o přijetí krizového opatření

205. Zákon, kterým se mění zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

206. Zákon, kterým se mění zákon č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 280/1992 Sb., o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách, ve znění pozdějších předpisů

209. Zákon o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na nájemce prostor sloužících k uspokojování bytové potřeby, na příjemce úvěru poskytnutého Státním fondem rozvoje bydlení a v souvislosti s poskytováním plnění spojených s užíváním bytů a nebytových prostorů v domě s byty

210. Zákon o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na nájemce prostor sloužících podnikání

211. Vyhláška o hodnocení výsledků vzdělávání žáků ve druhém pololetí školního roku 2019/2020

212. Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 172/2020 Sb., o použití Armády České republiky k záchranným pracím v souvislosti s prokázáním výskytu koronaviru SARS CoV-2

213. Usnesení vlády České republiky o zrušení krizového opatření

216. Vyhláška o nastavitelných parametrech přerozdělování finančních prostředků veřejného zdravotního pojištění pro rok 2021

219. Usnesení vlády České republiky o o prodloužení nouzového stavu v souvislosti s epidemií viru SARS CoV-2

220. Usnesení vlády České republiky o přijetí krizového opatření

221. Usnesení vlády České republiky o přijetí krizového opatření

222. Usnesení vlády České republiky o přijetí krizového opatření

223. Usnesení vlády České republiky o přijetí krizového opatření

224. Usnesení vlády České republiky o přijetí krizového opatření

230. Zákon, kterým se mění zákon č. 133/2020 Sb., o některých úpravách v sociálním zabezpečení v souvislosti s mimořádnými opatřeními při epidemii v roce 2020

231. Zákon, kterým se mění zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů

232. Vyhláška o přijímacím řízení, maturitní zkoušce a závěrečné zkoušce ve školním roce 2019/2020

233. Vyhláška o některých zvláštních pravidlech pro vzdělávání v souvislosti s mimořádnými opatřeními při epidemii koronaviru SARS CoV-2

234. Zákon, kterým se mění zákon č. 159/2020 Sb., o kompenzačním bonusu v souvislosti s krizovými opatřeními v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2

235. Usnesení vlády České republiky o přijetí krizového opatření

236. Usnesení vlády České republiky o přijetí krizového opatření

237. Zákon, kterým se mění zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

238. Zákon, kterým se mění zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

248. Zákon o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 v oblasti ochrany zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele

252. Sdělení Ministerstva práce a sociálních věcí, kterým se vyhláší částka odpovídající 50 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství pro účely životního a existenčního minima a částka 50 % a 25 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství pro účely státní sociální podpory

255. Zákon o snížení penále z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti placeného zaměstnavatelem jako poplatníky v souvislosti s mimořádnými opatřeními při epidemii v roce 2020 a o změně některých zákonů

259. Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 134/1998 Sb., kterou se vydává seznam zdravotních výkonů s bodovými hodnotami, ve znění pozdějších předpisů, a vyhláška č. 70/2012 Sb., o preventivních prohlídkách, ve znění vyhlášky č. 317/2016 Sb.

262. Zákon, kterým se mění zákon č. 159/2020 Sb., o kompenzačním bonusu v souvislosti s krizovými opatřeními v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2

263. Zákon, kterým se mění zákon č. 137/2020 Sb., o některých úpravách v oblasti evidence tržeb v souvislosti s vyhlášením nouzového stavu

264. Vyhláška o energetické náročnosti budov

265. Nařízení vlády, kterým se zrušuje nařízení vlády č. 202/2020 Sb., kterým se stanoví cenové moratorium nájemného z bytů

JUDr. Hana LISÁ, advokátka,

lisa.advokat@seznam.cz

Mzdy v Česku dlouhodobě rostly rychleji než v celé EU

Mzdy českých zaměstnanců byly v loňském roce na úrovni 43 % průměru Evropské unie. Dynamika růstu domácích výdělků byla od roku 2010 podstatně vyšší než v západoevropských státech, takže docházelo k jejich sblížování. V návaznosti na aktuální data za 1. čtvrtletí představil Český statistický úřad podrobné údaje o mezinárodním srovnání mzdových trendů v EU.

Česká republika byla v roce 2019 se mzdami na úrovni 43 % celkového průměru EU, zatímco v roce 2014 to bylo jen 35 %. Podobně jsou na tom Polsko a Litva, o něco méně pak mají Maďarsko a Slovensko (41 %). Na úrovni 37 % EU bylo loni

Chorvatsko a Lotyšsko, Rumunsko se vyhoupllo na 36 %. Na nejhorším pořadí z unijních států zůstávalo Bulharsko s 21 % průměru EU. V této balkánské zemi jsou mzdy v přepočtu kursem měn poloviční než v Česku. Naopak nejvyšší hodinové mzdy najdeme v Dánsku, kde jsou na hodnotě 176 % průměru EU, dále v Irsku (155 %), v Lucembursku (148 %) a ve Švédsku (136 %). Největšími zeměmi Evropské unie jsou ekonomiky Německa, kde jsou mzdy 118 % průměru EU, Francie (110 %), Itálie (94 %) a Španělska (73 %).

Text byl publikovaný 5. 6. 2020 na www.odborny.info.cz, redakčně kráceno.

Duševní zdraví zdravotnických pracovníků v době pandemie – co zažívají?

Dne 15. května se konal on-line seminář zástupců evropských odborářů nemocnic a sociálních služeb k tématu ochrany duševního zdraví zaměstnanců. Po celém světě pracovali a pracují zdravotničtí pracovníci ve stresu. Ve stresu pracují i v době bez pandemií, ale v době pandemie se tlak na psychiku znásobil.

Zaměstnanci museli reagovat na rostoucí počet případů nemoci COVID-19, na šířící se koronavirus. Současně nikdo nevěděl, jaký bude nárůst počtu nemocných, zda pandemie opadne, nebo se bude ve vlnách vracet, jak se nejlépe chránit. Důležitou roli hrál postoj vlád a zaměstnavatelů při ochraně zdraví zaměstnanců a jejich bezpečnosti. Stres z nedostatku osobních ochranných pomůcek byl v počátku obrovský. Zaměstnanci ve zdravotnických i sociálních zařízeních neměli přesnou představu ani informace, kolik nakažených v daném zařízení je, kde jsou, jak musí chránit nemocné i ty, kteří o ně pečují, nebo s nimi přijdou do styku.

Na on-line semináři diskutovali odborníci o dopadech výskytu ohnisek COVID-19 na duševní zdraví a stres zaměstnanců první linie. Byla položena otázka, co odbory na podporu duševního zdraví svých členů, zaměstnanců ve zdravotnictví a v sociálních službách, mohou dělat, co mohou dělat pro sebe zaměstnanci?

Předseda Rady národních psychiatrických asociací Simavi Vahip přednesl příspěvek o důsledcích pandemie na duševní zdraví. Svoji prezentaci zahájil otázkou, proč si zdravotničtí pracovníci vybrali právě toto povolání. Odpověď nebyla jednotná, zdravotničtí pracovníci jsou ovlivněni zážitky, zkušenostmi, rodinným zázemím a hlavně chtějí pomáhat lidem. **Ale aby zdravotničtí pracovníci mohli pomáhat, musí být ve fyzické kondici a v duševní pohodě.**

Musí chránit sami sebe, kolegy a rodinné příslušníky.

Co zdravotníci s péčí o nemocné pandemií zažívají? Riziko infekce, riziko přenosu infekce svým rodinným příslušníkům, musí často žít odloučení od rodin, práci vykonávat neúměrně dlouho, jsou fyzicky vyčerpaní, musí zvládat nové role, musí rozhodovat o tom, komu bude poskytnuta pomoc v té které době. Komu přednostně?

Zdravotníci ale neměli dostatek osobních ochranných pomůcek, práce byla komplikovaná nedostatkem lůžek, ventilátorů. V některých státech byli a jsou stigmatizováni, sousedé se jim vyhýbají, vylučují je z komunit.

Je přirozené, že se zaměstnanci dostávají do deprese, mají strach, stavy úzkosti, jsou podrážděni, trpí poruchou spánku, situaci řeší alkoholem, drogami. Podle psychologů nejde o slabost, jde o dopad neskutečné zátěže. Stav je nutné řešit a zaměstnancům pomáhat. Jak? Také na to se skupina psychologů snaží dát odpověď.

Každý má svůj způsob relaxu, doporučuje se odpočívat nejen po práci, ale i během pracovní doby. Je třeba sportovat, svěřit se s obavami a přetížením kamarádům, rodině. To ale často nestačí, je třeba pomoci i od profesionála. Nemocnice musí vypracovat preventivní strategie. Důležitá je podpora kolegů v týmu, vyvarovat se konfliktů, šikany, ponižování a zlehčování stavu. Slova, “to bude dobrý, z toho se vyspíš” nepomůžou! Dostatek spánku není.

Pozorování kolegů a vyhodnocování změny chování je nutné. Vybraní kolegové by měli hlídat čas na společný oddech, jídlo, pauzu a diskuse – kdy? Kdykoliv to bude třeba!

Stresový stav na pracovišti vyvolává u zaměstnanců více symptomů duševní nepohody, včetně nemoci, úzkosti, deprese, poruchy příjmu potravy, změny nálad. Nemocnice by měla mít plán ochrany a pomoci, individuální strategie, nejlépe určeného psychiatra.

Zaměstnanci by se měli spoléhat i sami na sebe a ptát se – co můžu udělat pro sebe? A co můžu udělat pro kolegy? Co můžeme společně udělat v nemocnici? Chybá je odpověď, že musím pokračovat a pracovat, jsem unavený, ale pro sebe nebudu dělat nic, nemám energii, nemůžu spát, jíst, nic. Správná je odpověď, že potřebuji odpočinek, sdělit, jaké mám pocity a starosti.

Pro zdravotnické pracovníky byla důležitá podpora lidí, vystoupení hudebníků, spisovatelů, novinářů, obyvatel s vyjádřením podpory a díky. Pokud byl zaměstnancům poslán dárek, pozornost, nebo dokonce teplé jídlo, skvěle to pomohlo. Důležitá je linka psychosociální podpory pouze pro zdravotnické pracovníky.

A co dál? Příprava na další možné vlny pandemie. Pomoc je nutné poskytnout nejen v době krize, ale s předstihem, zajistit trénink péče o duševní zdraví. Naučit se pomoci sobě. Já musím být v pohodě, pak budu schopen pomáhat ostatním. Vlastně je třeba být trochu sobcem.

Je dobré vychovat pečovatele pečovatelů, kolegy, kolegyně v týmu, kteří rozpoznají příznaky, špatnou náladu, hrozící kolapsy.

Musí umět zakročit, unavené kolegy i přes jejich nechuť donutit odpočívat a relaxovat. Zaměstnanci by měli vědět, že někdo je tu pro ně, pokud budou potřebovat. Že není dostatek personálu? Až padnou všichni, nepomůže sobě ani ostatním nikdo. Je na nás, jak se postavíme k zodpovědnosti za duševní zdraví a pohodu kolektivitu.

Odbory dlouhodobě řeší problém duševního zdraví zaměstnanců. Ve zdravotnictví a v sociálních službách patří, bohužel, stres, násilí na pracovišti, přetížení zaměstnanců k dennodenní práci, ale to neznamená, že jde o dobrý stav. Zaměstnanci musí pracovat v prostředí, ve kterém se cítí bezpečně. Odbory společně se zaměstnavateli stále hledají cesty a prostředky pro vytvoření bezpečného pracoviště.

Clare Baker z Velké Británie uvedl, že ve Velké Británii se odbory sjednotily k podpoře zdravotnického personálu. Byla spuštěna nová denní krizová linka podpory duševního zdraví pro zaměstnance. Linka pomáhá podpořit zaměstnance, kteří jsou izolováni od přátel a rodin, radí, jak řešit klaustrofobii, stavy úzkosti. Na sociálních sítích jsou uváděny informace související s pandemií.

Odbory vyzývají vlády a zákonodárce, aby zajistili dostatečnou dostupnost orgánů pro podporu duševního zdraví všem zdravotnickým pracovníkům v nadcházejících letech. Vlády mají morální odpovědnost a povinnost postarat se o klíčové zaměstnance a zajistit, aby byli náležitě připraveni na budoucí vlny pandemie.

Ing. Ivana BŘEŇKOVÁ,
vedoucí právního
a sociálního oddělení OS,
brenkova.ivana@cmkos.cz

Od roku 1990 do II. sjezdu odborového svazu v květnu 1994 v Brně

V letošním roce slaví odborový svaz 30 let od svého vzniku. V lednovém Bulletinu najdete informace o mimořádném sjezdu v lednu roku 1990 a o prvním řádném sjezdu, který se konal 27. června 1990 na zimním stadionu v Hradci Králové, a seznam prvních zvolených funkcionářů. V následujících číslech na své působení ve svazu zavzpomínali bývalý místopředseda MVDr. Bohumil Volf, předseda RNDr. Jiří Schlanger a místopředsedkyně Jana Dvořáková. Nyní se vracíme k mapování hlavních událostí v historii svazu, a to od roku 1990 do II. sjezdu odborového svazu v roce 1994.

Rok 1990

V září vyšlo první číslo Bulletinu jako pravidelně vydávaného časopisu odborového svazu. Měl formát A5, byl černobílý a obsahoval pouze texty. Informoval například o jednání s ministrem zdravotnictví Martinem Bojarem (4., 7., 10. a 20. července), o jednání rady odborového svazu (stočlenný orgán, který měl sedmnáctičlenné předsednictvo), která ustavila pět komisí rady, a to pracovněprávní, mzdovou, sociální, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, pro koncepci zdravotnictví se subkomisí lázeňství.

Vzniklo také osm svazových odborových sekcí: sociál, lázně, farmaceutická, řidičů sanitek, zdravotnické zásobování, zdravotnická výroba a výzkum, technických oborů, středního zdravotnického školství.

Říjnový Bulletin informoval o jednáních na Ministerstvu zdravotnictví ČR (24. 8., 3. 9., 13. 9. a 21. 9.) a jednání (13. 8.) s ministrem Milanem Horálkem z nově ustaveného Ministerstva práce a sociálních věcí ČR (od 1. 7.).

Listopadový Bulletin informoval o jednání rady OS 11. 10. v pražském hotelu Budovatel, o jednání na Ministerstvu zdravotnictví (8., 15. a 22. října).

Milan Zaoral

6. listopadu byl na jednání předsednictva zvolen nový místopředseda OS Milan Zaoral (Bohumil Volf požádal o uvolnění z funkcí k 5. říjnu. Ještě před sjezdem odborového svazu

se totiž zúčastnil konkurzu, který ze 130 uchazečů vyhrál.) S vedením Ministerstva zdravotnictví jednal odborový svaz ve dnech 22., 26. a 29. října a 9. listopadu. Rada odborového svazu se sešla 5. prosince v pražském hotelu Budovatel.

Rok 1991

Rok 1991 byl rokem vyjasňování mnoha příštích věcí – jaký systém zdravotnictví bude v České republice (rozvolňování Okresních ústavů národního zdraví a Okresních ústavů sociálních služeb, privatizace, vznik zdravotních pojišťoven, odstát-ní lázeňství), vztahu odborového svazu a dalších subjektů (dobrovolný spolek Lékařská komora, Svaz českých lékařů, Kluby sester, Unie SZP, NZP a PZP).

Rozhodovalo se také o činnosti odborového svazu – podobu tripartitního a kolektivního vyjednávání, změny v odměňování, organizování odborové rekreace, činnost podle novelizovaného zákoníku práce, stanovení pravidel pro zastupování členů OS před soudy, koncepce činnosti OS v bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, semináře pro hospodáře a další funkcionáře odborových organizací, navazovala se první mezinárodní spolupráce.

Vznikla sekce pracovníků hygienické služby (20. června v Lounech). Místo sekce zdravotnická výroba a výzkum má odborový svaz sekci nazvanou Společnost radiologických laborantů.

Odborový svaz se zabývá finančním zajištěním resortu zdravotnictví, jeho dofinancováním koncem roku, financováním lázeňství a valorizací mezd.

Odborový svaz řeší odměňování v resortu sociálních služeb. Ministroví práce a sociálních věcí Milanu Horálkovi 25. června píše: „...výše průměrné mzdy pracovníků sociální péče za 1. čtvrtletí 1991 je v rámci ostatních resortů na posledním místě (2767 Kč), ačkoliv zahrnuje řa-

du příplatků za nepřetržitý provoz... Na nepříznivý stav v sociální péči upozorňuje náš odborový svaz již od počátku svého působení... Nedávno jste se ve výboru pro sociální politiku a zdravotnictví ČNR vyjádřil, že ve Vašem resortu nedošlo ke zhoršení péče. To svědčí o vysoce morálním přístupu převážně většiny pracovníků sociální péče ke svému povolání, jehož však nelze nadále zneužívat.“

Rada OS jednala 2. října v Praze. V usnesení z tohoto jednání mimo jiné stojí: „Bohužel po dvou letech spolupráce musíme konstatovat, že v mnohých oblastech suplujeme Ministerstvo zdravotnictví, ať už hovoříme o zdroji aktuálních informací z terénu nebo zprostředkování komunikace s jinými resorty, mnohdy i mezi jednotlivými odbornými útvary ministerstva.... Od minulého roku odborový svaz usiluje o zlepšení organizace sociální péče, o odstranění četných problémů nahromaděných v minulých letech, a tím i zlepšení podmínek pracovníků tohoto resortu. Ze strany MPSV však dosud nebyly požadavky a připomínky odborového svazu akceptovány. Konstatujeme nedostatečnou koordinaci práce příslušných ministerstev v oblasti sociální péče (MPSV, MV, MZ) a nedostatečnou informovanost na všech úrovních.“

V listopadu v Ženevě byl odborový svaz přijat do celosvětové odborové ústředny odborových svazů veřejných služeb PSI (Public Services International).

Rok 1992

Rok 1992 byl ve zdravotnictví rokem zásadních změn, účinnosti nabyly zákony o všeobecném zdravotním pojištění a o Všeobecné zdravotní pojišťovně ČR, ve velkém se odstátňoval majetek, převáděl se na obce, privatizoval se majetek i zdravotnické činnosti. S tím bylo spojeno velké množství nejasností počínaje připomínkováním zákonů a konce dopady na zaměstnance jednotlivých zařízení. Tím vším se odborový svaz intenzivně zabýval a apeloval na odborové organizace, aby se do sledování a průběhu změn aktivně zapojily, aby nedošlo k poškození zaměstnanců a jejich práv.

Vedly se vášnivé diskuse o rozsahu zdravotní péče poskytované ze zdravotního pojištění

**30 let
jsme spolu**

a o financování zdravotní péče. Velkým problémem obou resortů byl nedostatek financí. O něm i dalších aktuálních otázkách odborový svaz jednal nejen s ministerstvy zdravotnictví a práce a sociálních věcí, ale i s vedením nově vzniklé Všeobecné zdravotní pojišťovny a Asociací malých a středních nemocnic. Například 3. března na jednání s touto asociací zaznělo, že se „jedná především o důsledný požadavek zvýšení objemu finančních prostředků pro zabezpečení provozu zdravotnických zařízení a pro zajištění zvýšení mezd zdravotnických pracovníků.“

Jednání rady OS 9. dubna se zúčastnil ministr zdravotnictví Martin Bojar a podrobně zde referoval nejen o nové legislativě a důsledcích, které by měla přinést. Sbíraly se první zkušenosti na dohodovacích řízeních.

O financování a privatizaci zdravotnictví odborový svaz poté několikrát jednal také s novým ministrem zdravotnictví Petrem Lomem.

V oblasti BOZP se odborový svaz snažil řešit především problematiku prací zakázaných ženám, břemen a otázky osobních ochranných pracovních prostředků.

Odborový svaz stál také u zrodu Asociace důchodců – členů odborových sdružení a svazů.

Rok 1993

Od počátku roku 1993 začalo fungovat veřejné zdravotní pojištění a pokračovala transformace zdravotnictví. Odborový svaz vývoj pečlivě sledoval a mnohé kritizoval, například chybějící celospolečenský program obnovy a podpory zdraví, čili důraz na prevenci, neřešení vztahu zdravotní a sociální péče, chybějící definování sítě veřejných zdravotnických zařízení, chybějící rozbor potřeby lůžek v různých typech zdravotnických zařízení, zcižování státního majetku před privatizací, tedy tzv. divokou privatizací.

V lednu upozornil odborový svaz ve svém prohlášení vládu

pokračování na straně 19

Od roku 1990 do II. sjezdu odborového svazu v květnu 1994 v Brně

pokračování ze strany 18

a parlament, že situace ve zdravotnictví se začíná „konkrétně negativně dotýkat péče o zdraví občanů a ohrožuje i pracovníky ve zdravotnictví“, a vyzval je, „aby v širší svých kompetencích učinily taková opatření, jež udrží systém poskytování péče o zdraví občanů a zabezpečí koncepční postup transformace zdravotnictví“.

Ve velké nejistotě se ocitli zaměstnanci ochrany veřejného zdraví, protože nebylo jasné, kdy dojde na avizované změny a jak budou vypadat, hygienické služby byly zkráceny finanční prostředky a mluvilo se o omezení jejich kompetencí.

V červnu dal odborový svaz na tiskové konferenci najevo svoji obavu z toho, že „za vlády Václava Klause a ministra zdravotnictví Petra Loma jsou ve zdravotnictví uskutečňovány nesourodé kroky, nedochází k řešení závažných problémů, ale tyto se kupí, takže hrozí snižování úrovně, což by ze všeho nejvíce postihlo pracovníky ve zdravotnictví.“ Zároveň uvedl, že „je skeptický pokud jde o schopnost Ministerstva zdravotnictví tyto problémy řešit“. Po odvolání Petra Loma a jmenování Luděka Rubáše novým ministrem zdravotnictví odborový svaz navázal jednání s ním a upozornil ho například na nutnost nové právní úpravy v oblasti veřejného zdraví.

Ministra práce a sociálních věcí Jindřicha Vodičku odborový svaz upozornil na potřebu urychleného řešení v oblasti sociální péče, kde například chybí koordinace s resortem zdravotnictví a s domácí zdravotní péčí.

Rada odborového svazu se na svém jednání sešla 10. listopadu.

Rok 1994

V lednu se jednání předsednictva odborového svazu zúčastnil ministr zdravotnictví Luděk Rubáš a projednávala se připravovaná úprava mzdových předpisů. Shodli se, že by „nemělo dojít k narušení stávajícího tarifního systému mezd“ a shodli se také „na potřebě uvolnění možnosti odměňovat pracovníky, jejichž práce je mimořádným přínosem pro zdravotnické zařízení, nad míru stávajících tarifních mezd“.

V dubnovém Bulletinu odborový svaz konstatoval, že „se ne-

podarilo zásadně změnit společenské postavení ani finanční ohodnocení zaměstnanců našich resortů, a jsou zařízení, ve kterých jsou ohroženi i minimální jistoty dané platovými předpisy pro rozpočtové a některé příspěvkové organizace. V některých zdravotnických zařízeních se projevuje snaha vedení řešit vlastní chyby (často způsobené nezodpovědnou privatizací) na úkor zaměstnanců...“

V červnovém Bulletinu při hodnocení legislativních prací předseda odborového svazu Jiří Schlanger konstatoval, že „propad ve zdravotnické legislativě byl způsoben především pokračujícím úpadkem úrovně pracovníků ministerstva, kde ani vedení ani úředníci nebyli schopni překlenout a vyřešit jednotlivé věcné problémy... Po roce, který uplynul od jmenování dalšího ministra, je situace prakticky stejná, horší však v tom, že zcela nezodpovědně pokračují ne plně opodstatněné procesy (například privatizace), pro něž chybí potřebný legislativní rámec. V důsledku toho není zřejmý moment, kdy se liberální systém mění v chaos... Odborový svaz je účastníkem vnitřního i vnějšího připomínkového řízení. Jednak bývá opomíjen při zasílání návrhů k připomínkám, zejména však jeho připomínky často nejsou v rámci vypořádání připomínkového řízení v materiálu zapsány, případně je návrh vyhodnocen jako bezrozporový.“

Ve dnech 28. a 29. května se v Brně konal II. sjezd odborového svazu. Těsně před jeho jednáním se naposled sešlo předsednictvo odborového svazu. Svoji činnost ukončila také revizní komise OS. Místo nich bude nadále existovat výkonná a dozorčí rada.

Jako hosté na sjezdu vystoupili předseda ČMKOS Richard Falbr, ministr zdravotnictví Luděk Rubáš a poslanec a člen poslaneckého výboru pro zdravotnictví Pavel Kulička.

Místopředsedkyně odborového svazu přítomnému ministrovi Rubášovi ve svém vystoupení mimo jiné rekla: „Odborový svaz po celou dobu usiluje o zlepšení podmínek odměňování, které pracovníkům ve zdravotnictví a sociální péči, vzhledem k náročnosti a odpovědnosti jejich práce, náleží. Po vašem nástupu do ministerského křesla bylo dohodnuto vytvoření pracovní skupiny na Ministerstvu zdravotnic-

tví, která se touto problematikou bude zabývat a ve které budou působit i zástupci našeho odborového svazu. Dodnes k tomu nedošlo... Vítám, že jste podpořil tarifní systém ve zdravotnictví. O zlepšení tohoto systému neustále jednáme na všech úrovních. Ve zdravotnictví dnes však nejde pouze o systém, ale o zajištění zdrojů, které by umožnily realizovat tento systém. Při jakýchkoli úpravách, které jsou do systému prosazeny, chybí mechanismus posílení mzdových prostředků na jejich realizaci.“

Sjezd odborového svazu zvolil pěťadvacetičlennou výkonnou radu ve složení: Eva Beranová, Jiří Boháč, Vladimíra Bučková, Jana Čermáková, Jana Dvořáková, Ing. Jitka Hájková, Alena Ježková, Jana Kocábová, Marta Kocmanová, Miloslava Kočová, Miroslav Kučera, Iva Merhautová, Stanislav Mišo, Bohumil Mudra, Milada Petrovská, RNDr. Zdeněk Rozlívka, RNDr. Ing. Miroslav Rössler, RNDr. Jiří Schlanger, Dáša Skoumalová, Roman Soukup, MUDr. Roman Splitek, Zdenka

Šimonová, Oldřich Štěpánek, MUDr. Miroslav Tiller, Milan Zaoral.

Sjezd odborového svazu zvolil devítičlennou dozorčí radu ve složení: doc. MUDr. Jiří Ehrmann, Jana Horáková, Jaroslava Kartáková, MUDr. Alexander Kolský, Zdeňka Kovářová, Emerich Majer, Miloš Starecký, Neklan Střecha, MUDr. Jaroslav Tomáš.

Sjezd odborového svazu zvolil RNDr. Jiřího Schlangeru do funkce předsedy odborového svazu, Janu Dvořákovou a Milana Zaoralu do funkcí místopředsedů odborového svazu, Miloše Stareckého do funkce předsedy dozorčí rady OS a Zdeňku Kovářovou do funkce místopředsedkyně dozorčí rady OS.

Sjezd schválil program na léta 1994-1998, stanovy a finanční řád odborového svazu.

Nově zvolená výkonná rada se ke svému prvnímu jednání sešla 14. června v Praze.

PhDr. Marie KLÍROVÁ,
klirova.marie@cmkos.cz
*Pokračování
v příštím čísle Bulletinu.*

